Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 13 июнь 1969 йил, жума ● № 137 (14.300). ● Баҳоси 2 тийин.

Расмий хабарлар

А. Н. КОСИГИН ДАНГ КУАНГ МИНЬ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 11 июнда Кремлда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг Совет Иттифоқидаги доимий ваколатхонаси бошлиғи Данг Куанг Минни қабул қилди.

Данг Куанг Минь Жанубий Вьетнам аҳолиси вакилларининг яқинда бўлиб ўтган конгресси ҳақида ва бу конгресс Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукуматини тузиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги ҳусусида ахборот берди.

А. Н. Косигин Совет ҳукумати Данг Куанг Миннинг конгресс иши ва Жанубий Вьетнам Республикаси мувақкат революцион ҳукуматининг тузилганлиги тўғрисидаги ахборотини эўр эътибор билан қараб чиқади, деди.

Суҳбат илиқ, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

А. Н. Косигин ВДРнинг Совет Иттифоқидаги элчисини қабул қилди

ССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 11 июнда Кремлда Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Тхо Тянни қабул қилди.

А. Н. Косигин билан Нгуен Тхо Тян самимий, дўстона суҳбатлашдилар. (ТАСС).

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА

11 июнда коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши ўз ишини давом эттирди.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Г. Гусак раислиги остида ўтган эрталабки мажлисда кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди. Музокараларда Канада Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ У. Каштан, Испания Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ С. Каррильо, Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. К. Престес, Италия Коммунистик партияси Бош секретарининг ўринбосари ўртоқ Э. Берлингуэр сўзладилар.

Кечки мажлисда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Т. Живков раислик қилди. Мажлисда Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ А. Куньял, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Г. Гусак, Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Х. Д. Прадо сўзга чиқдилар.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар, 10 июнда бўлган кечки мажлисда сўзга чиқиб, Венгрия Социалистик ишчи партияси коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашини чақириш фикрини аввал бошдан қўллаб-қувватлаб келди, деди. Бизнинг фикримизча, деб таъкидлади нотиқ, орадан қарийб ўн йил ўтгач, қардош партиялар Кенгаши яна йиғилганлиги халқаро коммунистик ҳаракатни ривожлантириш учун тарихий аҳамиятга эгадир. Бу Кенгаш вакиллари ҳамма қитъалардан келдилар.

Кенгашимизнинг вазифаси империализмга қарши кураш талабларига жавоб бера оладиган ҳамда барча коммунистик ва ишчи партиялар, барча антиимпериалистик кучлар томонидан амалий мадад оладиган принципиал платформа ва ҳаракат программасини ишлаб чиқишдан иборатдир. Бизнинг делегациямиз шундай топшириқ олган ва Кенгашнинг мазкур вазифаларини муваффақият билан ҳал қилмоқ учун имконияти борича ҳамма ишни бажариш ниятидадир.

Ҳозирги вақтда Америка империализми, деди ўртоқ Я. Кадар, халқаро империализмнинг асосий кучи бўлиб чиқмоқда. Вьетнам халқига қарши агрессив уруш Америка империализми сиёсатининг энг ваҳшиёна ва ошкора ифодасидир.

Вьетнам халқи ер қуррасидаги барча прогрессив кучлар, барча софдил кишиларнинг хайриҳоҳлиги ва мададидан фойдаланиб, ўз миллий озодлиги учун, ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқи учун қаҳрамонона ва фидокорона муваффақиятли кураш олиб бормоқда.

Яқин Шарқда вужудга келган ҳамда ҳар бир пайтда янгитдан зўрайиш хавф-хатарлари бўлган танглик вазияти бутун дунёдаги прогрессив кишилар ва тинчлик тарафдорларининг қонуний газабини келтирмоқда ва ташвишлантирмоқда. Исроил ҳукмрон доиралари империалистларнинг буюк давлатчилик мақсадларига эришиш йўлида қурол бўлиб хизмат қилмоқда ва ўзининг босқинчилик мақсадларига қайсарлик билан амал қилмоқда. Биз, деди Венгрия Социалистик ишчи партияси делегациясининг бошлиғи, Яқин Шарқдаги можаро Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган қарорига мувофиқ сиёсий йўл билан бартараф этилишини ёқлаймиз.

Ўртоқ Я. Кадар ўз нутқида Европа проблемаларига тўхталар экан, АҚШ империализми бошқа вояга етказган ва унинг Европадаги биринчи номерли иттифоқчиси бўлган Ғарбий Германия реваншизми ва милитаризми Европадаги тинчликка энг кўп ва бевосита хавф хатар солиб турибди, деди. Германия Федератив Республикаси фашистлар Германияси тор-мор этилганидан сўнг Европада вужудга келган чегаралари ҳозиргача танимаяпти. Ў иккита Германия давлати мавжудлиги фактини тан олишни истамаяпти. Шу билан бирга у реваншчилик ва янги фашизм интилишларига эрк бериб қўйибди. Буларнинг ҳаммаси халқларни ҳушёр бўлишга. Германия монополистик капитали бир авлод умри давомида жаҳонни икки марта уруш гирдобига тортганлигини унутмасликка чақиради.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг Будапештда бўлиб ўтган сўнгги Кенгашида Европада тинчликни таъминлаш ва Европа халқларининг коллектив хавфсизлигини мустаҳкамлаш юзасидан конструктив ташаббус кўрсатди. Бу ташаббус яхши қўллаб-қувватланганлиги бундай қадамнинг тўғрилиги ва ўз вақтида қилинганлигидан далолат беради.

Биз бу йўналишдаги ишни давом эттирямиз, деди ўртоқ Я. Кадар. Европада тинчликнинг таъминланиши ва хавфсизликнинг мустаҳкамланиши қитъадаги барча мамлакатлар ҳукуматлари тегишли ҳисса қўшишларини, шунингдек актив ҳаракат қилишларини ва халқ оммасини қўллаб-қувватлашларини талаб этади. Тинчлик ва хавфсизлик манфаатларига хизмат қилувчи ижтимоий ҳаракатни ривожлантиришда Европадаги коммунистик ва ишчи партиялар қатъий роль ўйнаб келди ва шундай роль ўйнайверади.

Чехословакиядаги воқеаларга баҳо бериш муносабати билан ҳамон олиб борилаётган кенг кўламдаги сиёсий мунозара, деди Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, бирон социалистик мамлакатда тараққиётнинг ўсиши ёки шу тараққиётни тўхатиб қўйиш эҳтимоли, оғир вазият ҳалқаро синфий кураш нуқтаи назаридан нақадар муҳим масала эканлигини, шунингдек бу воқеаларга баҳо беришга синфий ёндошиш нақадар ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини яққол кўрсатади. Венгрия Социалистик ишчи партияси билан Венгрия Халқ Республикаси Чехословакиядаги воқеаларга ҳеч қачон бепарво қараб туролмасликларини ҳамиша айтиб келдилар. Иттифоқдош социалистик мамлакатлар тўғрисида гап борганида ҳам бошқача бўлиши мумкин эмас. Партиямиз Марказий Комитети, мамлакатимиз ҳукумати, деб таъкидлади ўртоқ Я. Кадар, Чехословакиядаги воқеаларнинг ҳар бир босқичида, ўзларининг барча ҳаракатларида бошқа бирон нарсага эмас, балки интернационализм принципларига, бирдамлик ҳис-туйғуларига амал қилиб келдилар. Биз Чехословакия жамиятидаги проблемалар социалистик йўл билан ҳал қилинишидангина манфаатдормиз ва фақат шунигина истаймиз. Чехословакия Социалистик Республикасининг ички масалаларини Чехословакия Коммунистик партияси, ишчилар синфи ва халқи ҳал қилмоғи керак. Улар бу ишнинг уддасидан чиқишларига ишончимиз комил. Зотан, сўнгги вақтларда Чехословакия қардош партиясининг Марказий Комитети ишни қатъият билан ўз қўлига олди.

Биз антиимпериалистик кураш тўғрисида, бирлигимизни мустаҳкамлаш ҳақида гапирар эканмиз, бугунги кунда Хитой раҳбарлари ва уларнинг изидан борувчиларнинг сиёсати бизнинг бирликка интилишимиз йўлида жиддий тўғоноқ бўлиб, империализмга қарши курашни ниҳоятда мураккаблаштираётганлиги, қийинлаштираётганлигидан иборат рад этиб бўлмайдиган фактни назарда тутмасдан қололмаймиз. Хитой раҳбарларининг ҳозирги сиёсати объектив жиҳатдан олганда халқаро империализмга энг катта совғадир. Бу сиёсат халқаро империализмга фойда келтиради, унга умид бағишлайди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Хитой Коммунистик партияси олиб бораётган ишларини ўзининг бўлиб чиққанлигига таассуф билдиради, албатта. Аммо биз принципларга амал қилмай ҳам, бетараф туриб ҳам қолаолмаймиз. Бунда гап иккита партия ўртасидаги мунозара тўғрисида, ёки бирон иккинчи даражали масала ҳусусида эмас, балки халқаро коммунистик ҳаракатнинг, бутун курашимизнинг бош йўли тўғрисида бораётир. Шунинг учун ҳам партиямиз Марказий Комитети, деди нотиқ, Хитой раҳбарларининг майда буржуа сохта радикализмини, гегемончилик интилишларини, бузғунчилик фаолиятини, миллатчилигини, антисоветизмини, қуролли чегара низоларини, барча зарарли сиёсий йўлини яна қатъий қоралади.

Биз, деди Венгрия Социалистик ишчи партияси делегациясининг бошлиғи, халқаро коммунистик ҳаракатнинг ҳамма партияларни, жаҳон социалистик системасининг барча мамлакатлари тенг ҳуқуқлидирлар, деб тез-тез таъкидлаб турамиз. Ҳақиқатда ҳам худди шундайдир ва шундай бўлгани яхши. Аммо ҳаммамиз тенг ҳуқуқли бўлсакда, лекин бизнинг масъулиятимиз ва зиммамиздаги вазифалар баб-баробар эмаслиги тўғрисида кейинги вақтларда кам гапирилмоқда. Ҳатто барча мутаносибликлар назарда тутилганида ҳам, очиғини айтсак, биз билан тенг ҳуқуқ эга бўлган ва ундан ортиғини даъво қилмаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан совет халқи ўз зиммаларига ҳар биримиздан кўра беқиёс катта масъулиятни олгандир. КПСС ва совет халқи интернационализм руҳида, беғараз ҳаракат қилар экан, коммунизм иши, халқлар озодлиги, жаҳон урушларининг олдини олиш манфаатларини кўзлаб, инсониятнинг бахт-саодатли келажаги учун ҳар биримиздан кўра кўпроқ қурбонлар бериб келди ва бермоқда. Совет Иттифоқига тўғри, принципиал муносабатда бўлиш, деди ўртоқ Я. Кадар, бизнинг бирлигимиз, интернационализм, барча антиимпериалистик кучлар жипслигининг энг муҳим масаласидир.

Шу кунларда бутун дунёнинг, дўстларимизнинг ҳам, душманларимизнинг ҳам диққат-эътибори Москвага, коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашига қаратилган. Шундай экан, Кенгаш, деди ўз нутқининг пировардида ўртоқ Я. Кадар, бутун дунёдаги коммунистлар ва прогрессив кишиларнинг мана шу халқаро анжумани билан боғланган орзу-умидларини оқласин.

Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитети ижроия Комитетининг аъзоси ўртоқ Р. Гиольди Аргентина делегацияси номидан Асосий ҳужжат лойиҳасини тўла қўллаб-қувватлаб чиқди. Бу лойиҳа, деди у, коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 ва 1960 йилларидаги баёнотлари яхши традицияларини давом эттиради. Ўша баёнотлар ижодий марксизм-ленинизм улуғвор хазинасининг бир қисмидир. Лойиҳада давримизнинг асосий зиддияти—икки томон—империализм билан социалистик система ўртасидаги зиддиятдир, деб уқтирилади. Сўнгра ўртоқ Р. Гиольди империализм билан «учинчи дунё» ўртасидаги зиддиятни туб зиддият деб ҳисоблаш нотўғри бўларди, деди. Бундай дейиш революцион миллий озодлик ҳаракатини унинг ҳақиқий тарихий моҳиятидан маҳрум қилиб қўйган бўларди. Бу ҳаракатнинг жаҳон социалистик системаси ва халқаро ишчилар синфи билан алоқаси, деди нотиқ, озодлик учун олиб борилаётган курашлар муваффақиятга эришувининг гаровидир.

Ўртоқ Р. Гиольди ҳозирги замон империализми таърифига тўхталиб, империалистик ҳужумлар найзаси антиимпериалистик фронтининг ҳал қилувчи кучи — социалистик давлатларга қарши қаратилганлигини таъкидлади. Социализмни ҳимоя қилиш — барча коммунистларнинг интернационал бурчи, марксизм-ленинизмнинг асосий қоидаларидан биридир.

Аргентина Компартияси делегацияси бошлиғи Асосий ҳужжат лойиҳасининг ишчилар синфи ва унинг коммунистик авангарди раҳбарлик роли проблемаларига, шунингдек революцион кураш шакллари хилма-хиллигига доир қоидаларининг фазилатларини айтиб ўтди.

Сўнгра ўртоқ Р. Гиольди жаҳон антиимпериалистик ва революцион ҳаракатининг эришган катта-катта муваффақиятларига тўхталиб ўтди. Партиямизнинг асосий принципларини ревизия қилишга интилиб, капитализмнинг бежаб кўрсатилган қиёфасини социализм ва революцион кураш ривожланиши салбий манзарасига қарши қилиб қўймоқчи бўлган кишилар қаттиқ янглишадилар. Зотан, деб таъкидлайди нотиқ, социализмнинг ғалабалари туфайли буржуазия мамлакатларининг ўзида кураш учун янада қулай шарт-шароитлар вужудга келди.

Аммо революционерлар ҳушёрликни бўшаштирганида империализм зарар етказишга қодирдир. Империализм ичкаридан ҳаракат қилмоқ учун ниқобланиш йўлига ўтади. Ўтган йили АҚШ вакиллар палатаси кичик комиссияларидан бири Латин Америкасида коммунистик партияларга қарши курашда сўл ва ўтакетган сўл унсурлар коммунизмга қарши чиқадиган бўлса, ҳатто уларга ҳам АҚШ агентлари суянишларини тавсия килган эди.

Илгари пассив позицияда турган аҳоли кенг табақаларининг курашга киришиши жуда катта аҳамиятга эга бўлади, деди ўртоқ Р. Гиольди. Биз уларнинг ўртасида революцион иш олиб бормоғимиз, уларни марксизм-ленинизм руҳида тарбияламогимиз лозим. Агар биз коммунизмни «қартайиб қолган» деб айболовчи, ёшларни революция барометри, деб айтувчи, ёки умумий шиорлар ташловчи кишилар тўғрисида индамай тураверадиган бўлсак, уларга ҳеч ҳам ёрдам бераолмаймиз. Нотиқ барча блоклар бир характерга эга деган фикрларни, қўшилмасликка бўлган даъватларни, фан ҳар қандай идеологияга барҳам беради, деган гапларни катта хатолик, деб қоралади.

Ўртоқ Р. Гиольди ўз нутқини давом эттирар экан, социализмнинг афзалликлари демократия соҳасида ҳам намоён бўлаётганлигига эътиборни жалб қилди. Пролетар давлати бунёдга келган биринчи куниданоқ ҳар қандай, энг мақталган буржуа демократиясидан ҳам кўра миллион баравар демократикроқдир. Айни маҳалда нотиқ «соф демократия» шиорининг сохта шиор эканлигини уқтириб ўтди.

Ўртоқ Р. Гиольди миллий манфаатлар билан интернационал манфаатлар ўртасидаги диалектик алоқани таърифлар экан, интернационал манфаатлар маҳаллий манфаатларга қурбон қилинмайди, деб таъкидлади ва шу муносабат билан марксизм-ленинизмни маосчасига «хитойлаштириш»ни танқид қилди ва буни амалда ҳаддидан ошган шовинизм тимсолидир, деди. Совет Иттифоқи билан Хитойни бир ўринга қўйиб бўлмайди, деди у.

Интернационализм — барча коммунистлар учун қонундир. Коммунистик интернационал бор йўқлигидан қатъи назар, у ўз кучида қолаверади. Лойиҳанинг амалий характерга эга бўлган фақат учинчи бўлими билангина чекланиш ўз идеологиясидан воз кечиш, деган гап бўларди.

Ўртоқ Р. Гиольди бирлик эришилган масалаларнигина муҳокама қилиш таклифини танқид қилди. Бу нарса Кенгашда Хавфсизлик Кенгаши қоидалари қўлланилганлигини билдирарди, лекин бутун дунё коммунистлари Кенгашининг Хавфсизлик Кенгаши билан ҳеч бир алоқаси йўқ. Хитой раҳбарлари таклифномага ҳақорат билан жавоб бериб, Кенгашда қатнашишни рад қилдилар Шундай экан, христианларнинг нақлига кўра, бир юзингга шапати урганга, иккинчи юзингни тутиб бер қабилида иш тутишни биздан талаб қилмасинлар.

Нотиқ Аргентина халқининг Вьетнам билан бирдам эканлигини изҳор қилди ва Куба революциясининг муҳим аҳамиятини таъкидлаб ўтди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг синфий душман Кенгаш ишини кузатиб боради, деб айтган сўзларини эслатиб, ўртоқ Р. Гиольди айтдики, ҳақиқатан ҳам Аргентина диктатураси бу гапни рад этишни истамади: ўзининг 4 июндаги эълони Кенгаш арафасидаги қонуни билан айблашнинг янги шаклини тўқиб чиқарди. Шу қонунга биноан, халқаро коммунистик Кенгашда қатнашган коммунист ўн йил муддат билан қамоққа ташланади, деб қўй қилинади. Бу ваҳшиёна қонун ҳукмрон режимнинг заифлигини яна бир марта кўрсатади.

Ўртоқ Р. Гиольди нутқининг охирида бундай деди: «Бундан 48 йил муқаддам мен Коммунистик Интернационалнинг III конгресси ишида қатнашиш бахтига муяссар бўлган эдим. Ўша вақтда В. И. Ленининг бевосита раҳбарлигида ишлаган делегатлар ҳозир бизнинг Асосий ҳужжат билан фахрланган бўлур эдилар, деб ўйлашга кўп нарса мени мажбур этмоқда».

Швейцария Меҳнат партияси Марказий Комитети раҳбар комитетининг аъзоси ва Марказий Комитети секретари ўртоқ Я. Лехляйтер Швейцариядаги иқтисодий ва сиёсий аҳволни қисқача таърифлаб, Швейцария синфий кичик мамлакат учун тинчликни таъминлаш йўлидаги кураш ҳаётий муҳим масаладир, деб таъкидлади.

Бунинг учун давлат бетарафлиги принципига қаттиқ риоя этиш, конструктив ташқи сиёсат юргизиш, тинчликка қаратилган ташаббусларни илгари суриш, Германия Демократик Республикасини, Вьетнам Демократик Республикасини ва Корея Халқ Демократик Республикасини таниш, Европада ядросиз зоналар вужудга келтириш тўғрисидаги талабларни қўллаб-қувватлаш, ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги Шартномани имзолаш лозим.

Ғарбий Германия милитаризми, реваншизми ва янги нацизми активлашиб бораётганлигини ҳисобга олганда Европа хавфсизлиги системасини вужудга келтириш биринчи даражали аҳамиятга эга бўлади. Биз, деди нотиқ, Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг Будапештда қабул қилган Мурожаатини ва шу Мурожаатда баён этилган, айни вақтда ҳарбий блокларни тарқатиб юбориш тўғрисидаги талабларни, шунингдек Европа хавфсизлиги проблемаларини муҳокама қилмоқ учун конференция чақириш хусусидаги Финляндия ҳукуматининг ташаббусини ҳам табриклаймиз. Биз ўз ҳукуматимиздан бу ташаббусни қўллаб-қувватлашини ва ана шу конференцияни тайёрлашда актив қатнашишни талаб қилмоқдамиз. Шундай қилинса, Швейцария тинчликни сақлаш ишига ҳисса қўшган бўлур эди.

Антиимпериалистик кураш проблемалари ҳусусида Швейцария Меҳнат партияси ўзининг IX съездида қуйидагиларни маълум қилди: Мазлум халқлар ва эксплуатация қилинаётган синфларнинг синфий кураши кучайиб бораётганлигини ҳисобга олиб капитализм зўравонлик, фашизм, дўқ-пўписалар ва ҳарбий агрессиядан тобора тез-тез фойдаланмоқда. Бундай вазиятда тинчлик ва тинчтотув яшаш учун, кураш ўз аҳамиятини тўла равишда сақлаб қолади. бизнинг Меҳнат партиямиз бу курашни энг муҳим вазифа деб ҳисоблайди Лекин бу кураш ҳамма озодлик ҳаракатлари билан ҳамда империализмни фош қилиш, яккалаб қўйиш ва унга қарши кураш ҳаракатлари билан бирдамликка боғлаб олиб борилиши лозим. Бу курашнинг самарадорлиги социалистик системанинг бирлигига ва халқаро ишчилар ҳаракатининг бирлигига боғлиқ бўлади.

Асосий принципларга, чунончи: мустақиллик ҳамда халқлар ва давлатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини, ҳар бир коммунистик ва ишчи партиянинг ўз сиёсатини ўз ҳаракатларини ва ўзининг социализм сари йўлини пролетар интернационализми принципларига мувофиқ равишда, ўз мамлакатидаги қонкрет вазиятни, унинг традицияларини, кураш шароитларини ҳисобга олган ҳолда, бошқа партияларнинг аралашувига йўл қўймай ўзи мустақил ҳал қилиш ҳуқуқини ҳурматлаш принципларига қатъиян риоя қилинган тақдирдагина бундай бирликка эришиш мумкин. Бизнинг партиямиз бу принципларга риоя қилишни ўзининг бурчи, деб билади, дейди сўнгра ўртоқ Я. Лехляйтер. Бу принципларнинг ҳар қандай бузилиши янги қийинчиликларни келтириб чиқаради ва бутун халқаро ишчилар ҳаракатига зарар етказади.

Ана шу принципиал позицияга амал қилиб, деб таъкидлайди нотиқ, биз Хитой партиясининг ҳаммага маълум позициясини ва ҳаракатларини, аввало унинг бошқа партиялар ишига аралашувини ва унинг нифоқ чиқариш йўлидаги урунишларини рад қилдик. Шунингдек, биз худди ана шу принципларга асосланиб, Варшава Шартномасидаги беш мамлакатнинг Чехословакия Социалистик Республикасидаги ҳаракатларини ҳам маъқуллай олмаймиз. Бу ўринда гап бизнинг томонимиздан бошқа партиянинг ички ишларига аралашув ҳақида бораётгани йўқ. Бундай воқеалар бутун ҳаракатга дахлдордир.

Тўла бирликни қайтадан тиклаш узоқ давом этадиган қийин жараён бўлади. Айрим мамлакатларнинг ривожи жуда ҳар хил эканлигини ва уларнинг даражасидаги тафовутларни ҳисобга олиб, ихтилофларнинг сабабларини бундан бўёғи муҳокама жараёнида синчиклаб, илмий позициядан тадқиқ этиш, шунингдек ихтилофларни бартараф қилиш йўллари ва воситаларини қидириб топиш зарур.

Пролетар интернационализми ҳамда социализмни ва социалистик мамлакатларни ҳимоя қилиш бурчи ҳар бир партиянинг ҳокимият тепасида турган компартиялар ёки социалистик давлатлар кўрган ҳар қандай тадбирни автомат тарзда ва албатта табриклаши лозим эканлигини билдирмайди. Янги ижтимоий тузумни қуришдан иборат жуда катта ва қийин жараёнда ғалабалар ва муваффақиятлар билан бирга хатолар ва муваффақиятсизликлар ҳам бўлиши мумкин. Бундай масалаларни партия бошқа партия билан ўртоқлик вазиятида муҳокама қилиши керак. Ҳар қандай танқидни ҳам советларга қарши ёки социализмга қарши таққид деб ҳисоблай бериш керак эмас. Баъзан бундай танқид қардошлик ҳис туйғуларининг ифодаси сифатида вужудга келиши мумкин

Биз Кенгашни тайёрлашнинг янги методини, кенг кўламда коллектив бўлиб ва ўртоқларча муҳокамани ғоят ижобий баҳолаймиз.

Айрим партиялар Кенгаш ишида қатнашмаётганлиги факти шундан далолат берадики, ҳозирча барча партиялар учун илмий жиҳатдан асосланган, сиёсий ва идеологик умумий платформа бўлиб қола оладиган муштарак ҳужжатни ишлаб чиқишнинг ложи йўқ. Лекин биз ҳозирги Кенгашни ихтилофларни бартараф этиш йўлидаги муҳим босқич деб ҳисоблаймиз.

Биз турли талқин қилишларга йўл қўймаслик учун Ҳужжатнинг жуда умумий ва мавҳум бўлган бир қанча таърифларига аниқлик киритилиши лозим деб ҳисоблаймиз. Социалистик давлатларнинг партиялари ўртасидаги муносабатларни идеаллаштирувчи бир қанча ана шундай таърифлар борки, бу нарса ҳозирги аҳволга мос келмайди.

Пировардида ўртоқ Я. Лехляйтер айтдики, Швейцария Меҳнат партияси ўзини жаҳон коммунистик ҳаракатининг ажралмас таркибий қисми деб ҳисоблайди. Биз жаҳонининг қиёфасини биринчи бўлиб ўзгартирган давлат бўлмиш Совет Иттифоқига, социалистик давлатлар ҳамдўстлигига, ўз озодлиги учун курашаётган барча халқларга ғоя: эўр меҳр-муҳаббат туйғулари билан қарайміз, деди нотиқ. Биз ўзимизнинг халқаро масъулиятимиздан четга чиқмаймиз ва империализмга қарши курашда улуғ коммунистик ҳаракатимизнинг бирлиги ишига ўз ҳиссамизни қўшиш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

11 июнь эрталабки мажлисда сўзга чиққан **Канада Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ У. Каштан** шуни таъкидладики, Канада Компартияси анча вақтдан бери Кенгаш чақирилишининг тарафдори бўлиб келди, чунки 1960 йилдан кейинги воқеаларга баҳо бериш, тарихий тараққиётнинг янги проблемаларини анализ қилиш, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашдан иборат кечиктириб бўлмайдиган зарурат мавжуд эди.

Бизнинг партиямиз, деди У. Каштан Кенгашга тақдим этилган Асосий ҳужжат лойиҳасига батамом қўшилганлигини изҳор этади.

(Давоми иккинчи бетда).

МОСКВА, КРЕМЛЬ. КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИ. Суратда чапдан ўнгга: КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л.И. Брежнев ва Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитети Биринчи секретари В. Гомулка. Ўртадаги сурат: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко ва Куба Компартияси Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси К. Р. Родригес. Ўнг томондаги суратда эса Ҳиндистон Компартияси делегацияси мажлислар залида.

А. УСТИНОВ ва В. СОБОЛЕВ фотолари, (ТАСС).

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ҲАЛҚАРО КЕНГАШИДА

(Бошқа биринчи бетда).

Партиямизнинг XX съездидан кейин Марказий Комитетнинг шу йил апрель ойида бўлиб ўтган пленумида бу лойиҳа яқдиллик билан маъқулланди. Биз ҳужжатнинг фақат бир бўлимини қабул қилиш, деган нуқтаи назарга қўшила олмаймиз. Бизнинг фикримизча, империализмни ва унинг ҳозирги босқичдаги стратегиясини тўғри анализ қилиш, ўзимиз ҳал этишимиз лозим бўлган вазифаларни аниқлаб олмоқ учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Биз Америка империализми ва иттифоқчиларини жаҳон миқёсидаги стратегиясидан ҳамма зарур хулосаларни чиқармаслик лозим, деган нуқтаи назарни ҳам қабул қила олмаймиз. Кўнгилчанлик империалистик хавфга қарама-қарши туриб, уни жиловлаб қўйишга қодир бўлган кучларни анчагина заифлаштирган бўлур эди.

Империализмнинг жаҳон миқёсидаги стратегиясини барбод қилиш, деди нотиқ, Канаданинг тинчлиги, мустақиллиги ва суверенитетини таъминлашнинг энг муҳим шартидир. Бу гап бошқа мамлакатларга нисбатан ҳам тўғри келади. Америка империализмининг ҳар бир маглубияти бизнинг мамлакатимизда ҳаракат қилаётган ватанпарвар ва тинчликсевар кучларни кучайтиради. Канадани Америка империализмининг исканжасидан чиқариб олиш учун курашаётган Канада жамоатчилигининг кучайиб бораётган тазйиқи остида бизнинг ҳукуматимиз Канаданинг Латин Америкасига, Хитойга, Африкага нисбатан тутаётган ташқи сиёсатини ва шимолий Атлантика блоки юзасидан ўз зиммасига олган мажбуриятларини қайта кўриб чиқа бошлади.

Ўртоқ У. Каштан Канаданинг ташқи сиёсатидаги айрим янги жиҳатларга тўхталиб ўтди. Канада Коммунистик партияси, деди у, чинакам мустақил ташқи сиёсат учун курашмоқда. Бу сиёсат: Канаданинг НАТОдан ва НОРАДдан чиқиши ва блокларга қўшилмаслик сиёсатини маъқуллаши; Канаданинг атомсиз зона деб эълон қилиниши, Европа хавфсизлиги системасини қўллаб-қувватлаши ҳамда Германия Демократик Республикасини ва урушдан кейинги чегараларни тан олиши; Хитой Халқ Республикасини тан олиши; Жанубий Вьетнам милий озодлик фронтининг 10 моддадан иборат программасини Вьетнамдаги ҳарбий можарони адолатли бартараф қилишнинг асоси деб билиб, қўллаб-қувватлаши, Яқин Шарқдаги тангликни БМТ Хавфсизлик кенгашининг 1967 йил ноябрь резолюцияси мувофиқ сиёсий ҳал этиш; ўз озодлиги учун курашаётган ҳамма мустамлака халқларни қўллаб-қувватлаш, социалистик ва ривожланаётган мамлакатлар билан савдо-сотиқ ўзаро манфаатдорлик асосида ривожлантириш, қуролсизланиш негизларида қурилмоғи лозим. Бу программа, деб таъкидлайди, нотиқ, Канада халқининг манфаатларига ва унинг хавфсизлигига мос бўлиб тушади, бинобарин биз бу программани империализмга қарши олиб борилаётган жаҳоншумул курашга қўшилган катта ҳисса деб биламиз.

Империализмга қарши кураш билан тинч-тотув яшаш учун кураш ўртасида бевосита боғланиш бор, деди У. Каштан. Баъзи кишилар тинч-тотув яшаш учун курашни империализмга қарши курашдан воз кечиш деб биладилар; бошқа кишилар эса империализмга қарши курашни тинч-тотув яшаш учун курашдан воз кечиш деб тушунадилар. Аслида эса бундай қарама-қаршилик йўқ. Тинч-тотув яшашни ва халқаро кескинликнинг юмшатилишини таъминламоқ учун империалистик агрессия сиёсатини мағлубиятга учратмоқ керак. Империализмга қарши тинч-тотув яшаш учун кураш турмушнинг ҳамма соҳаларида бирликни кенгайтириш ва социал тараққиёт учун катта имкониятлар очиб беради.

Сўнгра Ўртоқ У. Каштан ишчилар ҳаракати проблемаларига эътибор берди. Жумладан у айтдики, капитализм маддоҳлари ишчилар синфини йўлдан оздиришга интилиб, фан-техника революцияси натижасида «синфий кураш тўғрисидаги таълимот» эскириб қолди, деб кейинги вақтларда ишчиларни шунга ишонтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ишчиларнинг синфий кураши, деди нотиқ, тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Доимий инфляция, солиқларнинг тез кўпайиб бораётганлиги, нарх-навонинг йил сайин 4 процент ошаётганлиги, квартира ҳақининг ва процентларнинг катталиги, эксплуатациянинг кучайиб бораётганлиги, кўп кишиларнинг иш билан таъмин этилмаганлиги, фан-техника революцияси муносабати билан ишсизликнинг ўсиб бораётганлиги — ана шуларнинг ҳаммаси забастовка ҳаракатининг ўсишига кўмаклашмоқда. Ишчилар синфи ичида жанговарлик ва онгликнинг янги руҳи пайдо бўлди, бунда ёшлар гоят муҳим роль ўйнамоқда.

Монополистик капиталга ва унинг сиёсатига қарши кураш фронти кенгаймоқда. Бу фронт тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги, ишчилар ва барча меҳнаткашларнинг демократик ва социал ҳуқуқлар учун кураши шу жумладан Канада миллатининг француз қисми ўзининг миллий тақдирини ўзи белгилашни талаб қилаётганлиги ана шу кураш фронтига қўшилиб кетмоқда. Канада экономикасида ва ташқи сиёсатида Америка зўравонлигига қарши чиқишлар Канада сиёсий ҳаётининг энг муҳим омили бўлиб қолди. Ана шу ҳаракатларнинг ҳаммаси ишчилар синфи раҳбарлигида антимонополистик, антиимпериалистик коалицияни вужудга келтирмоқ учун негиз яратиб беради. Бизнинг партиямиз ўзининг Канададаги катта сиёсий ўзгаришлар қилиш йўлидаги фаолиятида айни шу мақсадга интилмоқда, деди ўртоқ У. Каштан.

Канада Компартияси делегацилясининг бошлиғи коммунистик ҳаракатдаги мавжуд келишмовчиликлар тўғрисидаги масалани тилга олиб, бу келишмовчиликлардан фақат империализмгина фойдаланиб қолмоқда, деб таъкидлади. Империализм миллатчилик туйғуларини қўзғатиб, бу туйғуларни кучайтириб, ундан коммунистик ва ишчи партияларнинг, бутун дунёдаги барча антиимпериалистик кучларнинг бирлигини кўпориш воситаси сифатида фойдаланмоқда.

Маочилар группасининг коммунистик ҳаракатдаги бузғунчилик ишларидан ўз партияси жуда ташвишланаётганлигини ўртоқ У. Каштан гапириб берди. Маочилар музокарадан қуролли низоларликларга ўтганликлари, деб таъкидлади нотиқ, улар социалистик ҳамдўстликка, бутун дунёда тинчлик ва социализм ишига нисбатан ўз вазифалари ва масъулиятидан нақадар юз ўгирганликларини кўрсатиб турибди. Уларнинг уруш, тинчлик ва революциянинг асосий масалаларидаги авантюристик позициялари ленинизмга тамомила зиддир. Маоизм ленинизмни бузиб кўрсатмоқда, майда буржуа миллатчилигини ифодаламоқда. «Сўл» сафсаталар билан ниқобланган ана шу турдаги оппортунизм пролетар интернационализмини инкор этиш бўлиб, ашаддий антисоветизмнинг бир формасидир. Масаланинг моҳиятига қараб ҳукм чиқариладиган бўлса у социализмга қарши қаратилган.

Биз шунга гоят аниқмизки, деди ўртоқ У. Каштан марксизм-ленинизмга содиқ бўлган Хитой коммунистлари, шунингдек бутун Хитой халқи пировард оқибатида ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиб қоладилар. Хитойнинг ўрни социалистик лагерда, жаҳон коммунистик ҳаракатида, тинчлик, мустақиллик, социализм учун курашаётган антиимпериалистик кучлар орасидадир.

Ўртоқ У. Каштан антисоветизмни кескин қоралади. Совет Иттифоқи деб таъкидлади у, империализмга қарши тинчлик ва социализм учун жаҳон миқёсида олиб борилаётган курашда ҳал қилувчи омилдир. Лекин бундан, бирон бир партия жаҳон коммунистик ҳаракатида бошқа партияларга нисбатан имтиёзли мавқеда бўлади, деган маъно келиб чиқмайди. Лекин фактларни инкор этиб бўлмайди: чунки Совет Иттифоқи ва КПСС жаҳон миқёсидаги курашда асосий оғирликни ва масъулятни ўз зиммаларига олганлар.

Ҳар бир коммунистик партия, деди сўзини давом эттириб нотиқ, мустақил ва суверендир, у ўз мамлакатининг ишчилар синфи олдида жавоб беради, у халқаро ишчилар синфи олдида ҳам жавоб беради.

Ушбу тарихий Кенгаш, деди ўртоқ У. Каштан пировардида, коммунистлар ўз проблемаларини халқаро миқёсда муҳокама қилишнинг олий формасидир. Барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари Кенгашимизнинг иши натижасида биз ўз позицияларимизни жуда яқинлаштириб олишимизни, ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашимизни умид билан кутмоқдалар. Биз бутун кучимизни тўплаб ҳар қандай қийинчиликларни бартараф қилишимиз ва якдиллик билан бир қарорга келишимиз лозим. Бизнинг фикримизча, бу муҳокама қилаётган ҳужжат ана шу қарорнинг асоси бўлади. Бундай қарорга келиниши мумкин ва лозим эканлигига ишончимиз комил.

Испания Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ С. Каррильо ўз нутқида бутун дунёда кучайиб кетган антиимпериалистик курашнинг кўламини таъкидлаб ўтди. У бундай деди: Қўшма Штатлар бошчилик қилаётган империализм ҳозирги ҳолатининг ўзига ҳос белгилари унинг шафқатсизлигидан, агрессив характеридан ва айни вақтда ўз проблемаларини ҳал қилишга қодир эмаслигидан, унинг сиёсати шармандан шармисор бўлаётганлигидан иборат. Ўртоқ С. Каррильо Вьетнам халқининг улуғ намунасини, унутилмас ўртоқ Че Геваранинг ва партизан руҳоний Камило Торреснинг қаҳрамонлигини, шунингдек Латин Америкаси халқлари курашини ҳамда бу курашга Кубанинг намунаси ўтказаётган жуда катта таъсирни таб риклади. У Европадаги синфий жангларни, жумладан 1968 йил май-июнь ойларида Францияда бошланиб кетган ҳаракатни ва Италиядаги оммавий чиқишларни эслатиб ўтди. Испанияда ҳам кураш давом этмоқда, деди у, бу ерда мамлакатнинг эртанги куни, унинг озодлик ва социализм шароитидаги келажаги ўз ишионаларини кўрсата бошлади. Ўртоқ С. Каррильо Франко диктатурасига қарши олиб борилаётган бу жангда коммунистик партия ўйнаётган ролни таъкидлаб, ўтмишдаги ва ҳозирги қаҳрамонларнинг хотирасини улуғловчи сўзларни тўлқиниланиб гапирди.

Шундан кейин у ҳозир империализмга қарши, демократия ва социализм учун курашда очилаётган янги революцион имкониятларни баён этди, ўзига ҳос характерли белгилари турли-туман бўлишига қарамай жаҳон социалистик революцияси жараёнининг бир қисми тарзида социалистик ўзгаришлар қилиш йўлидан ривожланиб бораётган ва халқаро ишчилар синфининг энг муҳим иттифоқчиси бўлган миллий озодлик ҳаракатининг янги жиҳатларини анализ қилиб берди.

Ленининг, «соф» социал революция бўлишини кутиб ўтирадиган киши унинг юзини ҳеч қачон кўра олмайди, деган машҳур фикрига асосланиб, нотиқ фан-техника революцияси натижасида знёлилардан анчагина қисмининг социал аҳволи ишчилар синфининг аҳволига ўхшаб қолаётганлигини кўрсатиб берди. Ана шу кучлар ўз мавқеини яхши тушуниб олмоқда ва монополияларнинг ҳукмронлигига қарши қурашда тобора кескинроқ қатнашмоқда.

Студентларнинг норозилик ва қаршилик ҳаракати ҳам ана шунинг бир ифодаси бўлиб, Испанияда ва бошқа мамлакатларда бу ҳаракат пролетариатнинг кураши билан бир бутун бўлиб қўшилиб кетмоқда. Ана шундай кўламдаги ҳаракатда юқори равишда намоён бўладиган ғўрлик, болаларча революционаризм масаллигининг белгилари тўғрисида, деди ўртоқ С. Каррильо, ҳаддан ташқари шошма-шошарлик билан фикр юритиш, айниқса уни асоссиз қоралаш ярамайди. Бу ҳодисани биз фахмлай олмайдиган бўлсак шу кучлар биздан четланиб қолиши, улар муайян пропаганданинг таъсирига тушиб қолиши мумкин. Коммунистик партиялар социализм учун курашнинг раҳбар кучига айланмоқ учун тўғри сиёсат ўтказиш билангина чекланиб қолмасдан янгиланиб туришга, ўз сафларига революционерларнинг ёш авлодларини кенг кўламда жалб этишга қодир бўлишлари ҳам лозим.

Ҳозирги даврда биз янги вазиятга дуч келмоқдамиз. Октябрь революциясидан кейин Совет Иттифоқи ўз халқининг фидокорона меҳнати туфайли улуғ давлатга айланди, гитлерчи агрессорларни тор-мор келтирди ва дунёда янги социалистик давлатларнинг вужудга келишига йўл очди. Ҳозир мавжуд бўлган жаҳон социалистик системасига 14 давлат киради. Биз ҳали капитализм устидан тўла ғалабага эришмаган бўлсак ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ ҳали социалистик дунёда капиталистик ўтмишнинг мероси сифатида мавжуд бўлган зиддиятлар туфайли келиб чиққан масалалар бизнинг олдимизда кўндаланг бўлиб турибди. Ана шундай зиддиятлари рўкач қилиб, ундан ўз мамфаатлари йўлида фойдаланиб қолишга уринаётган империалистик пропагандага жавобан биз социализмни ҳимоя қилиш йўлидаги курашни кучайтиришимиз лозим; бунинг учун социалистик давлатлар ўртасидаги муносабатларда қийинчиликлар борлигини эътироф этиш, бу қийинчиликларнинг сабабларини анализ қилиш ва шу тарика биз, коммунистлар бундай қийинчиликларни бартараф этишга қодир эканлигимизни кўрсатиш лозим.

Жаҳон социализмининг ҳозирги вақтдаги кучини ҳисобга олиб, деб таъкидлади ўртоқ С. Каррильо, биз Испанияда қурилаётган социализмни буржуа революцияси давомида феодализмга қарши курашда қўлга киритилган сиёсий, маданий ва шахсий эркинликлар асосий эркинликлар учун кураш билан узвий алоқада кенгайиб борадиган тузум деб тасаввур қиламиз. Ана шу асосий эркинликларни инсонга социализмгина таъминлаб бера олади, чунки у капиталистик эксплуатацияга, зулмга ва тенгсизликка чек қўяди. Бизнинг фикримизча, кўп партиялилик Испания революциясининг ўзига ҳос хусусиятларидан келиб чиқувчи характерли белгиларнинг бири бўлади. Биз, испан коммунистлари ўзимиз учун шундай истиқболни белгилаб эканмиз, марксизм-ленинизмнинг муштарак принципларига ва ўзимизнинг сиёсий практикамиз тажрибасига асосланамиз, чунки фашизмга қарши олиб борилган миллий-революцион уруш давомида Европада биринчи халқ демократияси давлати Испанияда тузилган эди.

Испания Компартияси, деди сўзини давом эттириб ўртоқ С. Каррильо бошқа социалистик ва тараққийпарвар кучлар билан иттифоқ бўлиб, революция қилишни ва ҳозирги дунёда Испанияда мавжуд бўлган аҳволга мос келувчи шаклларда ҳокимиятни қўлга киритишни ўз вазифаси деб билади.

У Асосий ҳужжат лойиҳасида баён этилган тезисни, яъни социализм дунёси ва аввало Совет Иттифоқи империализмга қарши курашда ҳал қилувчи кучдир, халқларни миллий ва социал озод қилиш учун олиб борилаётган кураш ана шу мустаҳкам қалъага таянади, деган тезисни маъқуллашини айтди. Ўртоқ С. Каррильо дедики, ҳар бир партия ўз мамлакати ичидаги революциянинг ҳам, жаҳон революцион жараёнини ҳам олга силжита оладиган миллий ва халқаро сиёсатни ишлаб чиқишга қобилиятли эканлиги пролетар интернационализмининг ҳозирги босқичдаги ҳал қилувчи мезонидир. Биз, марксчи-ленинчилар, деди сўзини давом эттириб у, социализмнинг капитализм устидан бенизоя устунлигини намойиш қилиш билан бир вақтнинг ўзида, башарти бирон бир социалистик мамлакатда салбий ҳодиса рўй бераётир, деб ҳисоблайдиган бўлсак, бунга нисбатан танқидий позицияда туришимиз лозим. Варшава Шартномасидаги беш мамлакат бултур Чехословакияга ёрдам берганларида худди шундай бўлди. Бунга биз нинг қўшилмаганлигимиз маълум. Бу эса бирон бир партиянинг қаётига қандайдир, хатто жуда оз даражада бўлса ҳам аралашишни билдирмайди.

Ўртоқ С. Каррильо коммунистик ҳаракат проблемаларига ўтиб айтдики, истиқболли сиёсат мавжуд бўлиши мумкин бўлган салбий ва вақтничалик омиллардан қатъи назар бутун ҳаракат бирлигини қайтадан тиклашга қаратилиши лозим.

Кенгашга тақдим этилган Асосий ҳужжат лойиҳаси тўғрисида гапириб, у бу ҳужжатда мунозаранинг моментларидан бири умумлаштириб берилган, деган фикрни билдирди. Шу сабабли у асосан сиёсий характердаги ҳужжат бўлиб, партияларнинг нуқтаи назарлари бир-бирига мос келадиган моментларни қайд этган, айни вақтда Испания Коммунистик партияси масалага конструктив, интернационалистик муносабатда бўлганлигини намойиш қилиб, шу билан бирга айрим моддалар хусусидаги ўзининг жиддий мулоҳазаларини айтиб ўтди, чунки биз бу моддаларнинг ўқиқатга тагин ҳам мосланишини истар эдик. Ҳужжат, деди у ўз фикрини аниқроқ баён этиб, «бош йўл»ни белгиловчи қандайдир «программ ҳаракати» эмас. У — кенг кўламдаги мунозаранинг самараси бўлиб, бу самарада бир қанча муҳим янги элементлар бор. Айни вақтда ҳужжатда икки хил тушуниладиган ва очиқдан-очиқ кўсурлари бўлган моментлар ҳам учрайди.

Ана шу ва бошқа сабаблар мазкур Кенгашга 1957 ва 1960 йилларидаги кенгашлардан фарқ қилувчи характер беради.

Ўртоқ С. Каррильо халқаро коммунистик ҳаракатнинг янги бирлиги зарурлиги тўғрисидаги қоидани ривожлантирди. Фақат марксизм-ленинизмгина бу бирликнинг мустаҳкам назарий негизини ташкил этиши мумкин ва айни вақтда у ҳозирги моментнинг янги характерли белгиларини ҳисобга олиши лозим. Раҳбар «марказ» ҳам, «раҳбар партия» ҳам мавжуд бўлмаган ҳозирги вақтда партияларнинг ўз сиёсий йўлини ишлаб чиқишдаги тўла мустақиллиги шароитидагина бирликка эришиш мумкин. Хилма-хилликни эътироф қилиш парокандаликка олиб бормайди. Аксинча, бундай эътироф қилиш бизнинг принципларимизга асосланадиган бўлса, у ҳаракатимизни бойитувчи омил бўлиб қолади. Алоҳида олинган ҳар бир партиядан фарқ қилиб, халқаро коммунистик ҳаракат демократик централизм асосида идора қилинмайди. Ундаги принципиал масалалар овоза қўйиш йўли билан ҳам, овозларнинг кўпчилиги билан ҳам ҳал этилиши мумкин эмас. Биз «кўпчилик» ва «озчилик» тушунчаларини ишлатаверишимиз лозим эмас. Бундай зиддиятларни ҳал этишнинг ягона йўли — ҳар бир партия ва ҳар бир коммунистнинг ўз виждонига мурожаат қилиши, ўзининг интернационал бурчини ва социалистик лагердаги бошқа мамлакатларни актив, қатъият билан қўллаб-қувватлашдан иборат.

Чинакам миллий партия бўлган Бразилия Коммунистик партиясининг традицион позицияси ана шундай. Бизнинг ватанпарварлигимиз, деди нотиқ, изчил ватанпарварликдир, чунки, биз интернационалистларимиз, биз ўз халқимизнинг манфаатлари учун кураш жараёнида жаҳон революцион ҳаракатининг муштарак манфаатларини ҳеч қачон унутиб қўймаймиз.

Биз, деди Л. К. Престес, Латин Америкасидаги аҳвол ҳусусида Асосий ҳужжат лойиҳасида берилган анализга қўшиламиз. Бизнинг фикримизча, муайян тарихий давр мобайнида иш дастури бўлиб хизмат қилиши лозим бўлган ҳужжатда бундай анализни тагин ҳам деталлаштиришга уриниш беҳуда иш бўлур эди. Латин Америкаси мамлакатларидаги аҳвол мураккаб характерга эга. Ҳар бир алоҳида мамлакатдаги аҳвол бир хил эмас.

Қардош партиялар ўртасидаги ўзаро муносабат масалаларига келганда, Бразилия Компартияси бу муносабатлар ўзаро ҳурматга, ҳар бир партиянинг миллий кучлар тактикаси масалаларини ўз мамлакатидаги революцион жараён ҳусусиятларига мувофиқ равишда ҳал қилишдаги мустақиллигини эътироф этишга асосланиши лозим, деб ҳамиша ҳисоблаб келди. Коммунистлар ўртасидаги бирдамлик — аввало ҳар бир партия ўз мамлакатида олиб бораётган революцион курашда уни қўллаб-қувватлашдан, ҳар бир партиянинг сиёсий йўлини амалга оширишда унга амалий ёрдам беришдан иборат. Пайдо бўлган ихтилофларни икки томонлама ва кўп томонлама учрашувлар ёрдамида ҳал қилиш мумкин. Бизнинг фикримизча, фойдали танқид учун шарт-шароит яратиб берувчи ана шундай заминдагина фракциячилик кўринишларидан ҳали бўлиш мумкин.

Биз партиялар ўртасидаги муносабатлар масаласини алоҳида ажратмоқдамиз, деди ўртоқ Л. К. Престес, чунки бизнинг партиямиз мамлакатимизда маочи группа авж олдирган фракциячилик ишларининг бутун заварини биринчилардан бўлиб ўз тажрибасида синаб кўрди. Партиямиз бирлигининг манфаатлари Хитойга тарафдор фракциячиларнинг пролетариатга ва марксизмга ҳилоф бўлган позицияларига очиқдан-очиқ қарши чиқиш заруратини туғдирди. Партиямизнинг VI съезди Мао Цзэ-дун группасининг хато йўлига қарши чиқди, бу группанинг КПССга асоссиз ҳужум қилишларига қарши чиқди. Бундай ҳужумлар кейинги вақтларда кучайиб, қонли низоларликларга ва совет чегараларини ошкора бузишга айланди. Шу нарса тамомила аёнки, Мао Цзэ-дун группаси шу тарика ҳаракат қилиб, марксизм-ленинизм билан, халқаро коммунистик ҳаракат билан алоқаларини узади. Биз юқорида айтиб ўтганимиздек, Совет Иттифоқини қўллаб-қувватлаш халқаро коммунистик ҳаракатнинг биринчи бурчидир.

Бразилия, деди ўртоқ Л. К. Престес, ҳозирги вақтда империализмга тарафдор бўлган ва демократияга ҳамда ишчиларга қарши курашаётган ҳарбий-диктаторлик режимининг зулми остида азоб чекмоқда. Бразилия ҳукумати миллий суверенитетни тугатиш, халқнинг демократик ва прогрессив интилишларини бостириш сиёсатига хизмат қилмоқда. Бизнинг мамлакатимизга мажбуран қабул қилдирилган тараққиёт йўли Бразилиянинг Америка империализмига қарамлигини кучайтиради.

Ўтган йилнинг декабрь ойида бўлган давлат тўнтариши натижасида ярим фашист диктаторлик режими мамлакатимизга мажбуран қабул қилдирилди. Жуда қаттиқ цензурё авж олиб кетди. Миллий конгресс ёпилди, юздан ортиқ депутат ва сенатор мандатларидан маҳрум этилди. Аҳоли террор вазиятида яшамоқда. Сиёсий маҳбусларни ваҳшиёна қийнамоқдалар, одамларни ўлдириш давом этмоқда. Касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари эгаллаб турган давозимларидан ўзбошимчалик билан четлатилмоқда; студентлар ҳаракатининг йирик раҳбарлари турмаларга ташланди, неча юзлаб студентлар университетлардан ҳайдаб чиқарилянти ва ўқишни давом эттириш ҳуқуқларидан маҳрум этиляпти; прогрессив ўқитувчилар диктатураниг малайи бўлишни истамаётганликлари сабабли ишдан бўшатиляпти.

Нотиқ сўзини давом эттириб бундай деди: бизнинг партиямиз кураш ўйин товлаётган ва гўё диктатурага қарши чиқиш мумкин эмас, деб айтаётган кишиларнинг оппортунистик позицияларига қарши чиқаётгани ҳолда кучларни тўплаб, пайтнинг конкрет шароитларига мувофиқ курашнинг ҳамма формаларидан фойдаланиш ва беҳуда қурбон бермаслик зарур эканлигини яхши билади. Бизнинг партиямиз жанговар руҳ ва революцион жасоратни авантюризмдан фарқ қилиш керак, деган фикрга асосланади.

Бразилиядаги воқеалар Америка империализми Бразилия халқининг Куба халқи томонидан Латин Америкасида очиб берган йўлга ўтиши учун имконият туғдирадиган революцион шарт-шароитлар етилганига қадар революцион кучларни, аввало, ишчиларнинг пролетар авангардини бостиришга жон-жаҳди билан уринаётганлигини кўрсатади.

Бразилия Коммунистик партияси ўзининг интернационал бурчини ва ўзининг бирлиги ва ҳаётини ҳимоя қилиш ва ривожлантириш учун ҳамма чораларни кўриш мажбуриятини олади. Биз Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаш йўлидаги кураш биринчи ўринга қўямиз. Бизнинг партиямизга оғир шароитларда ҳаракат қилишга тўғри келаётганлигига қарамай, Бразилия халқининг америка агрессорларини тор-мор келтиришга тобора кўп ёрдам бериш учун ҳамма чораларни кўради.

Куба Коммунистик партияси делегациясининг шу залда ҳозир бўлганлиги, деб таъкидлади ўртоқ Л. К. Престес, бизни жуда хурсанд қилди. Қитъамиздаги барча революционерлар ва прогрессив кишилар каби биз, бразилияликлар ҳам Куба революцияси ва шунда кейин Кубада социализмнинг изчиллик билан қурилаётганлигини Латин Америкасидаги ишчилар синфи ва халқларнинг жуда катта ютуғи, деб биламиз. Бизнинг партиямиз Кубанинг мард қардош халқи курашини бутун куч-ғайрати билан қўллаб-қувватлашга қатъий қарор бергалигини яна бир марта такрорлайди.

Ўртоқ Л. К. Престес сўзининг охирида барча қардош партиларнинг шу Кенгашда ҳозир бўлган вакилларига самимий салом топширди. У самимий кутиб олганлиги учун. Кенгаш ишига жуда яхши шарт-шароит яратиб берганлиги учун КПСС Марказий Комитетига миннатдорчилик изҳор қилди.

Италия Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи, Италия Коммунистик партияси Бош секретари ўринбосари ўртоқ Э. Берлингуэр ўз нутқида Италиядаги ҳозирги сиёсий кураш тўғрисида батафсил гапирди. Бу кураш сўл кучларнинг сайловларда қозонган катта муваффақиятлари билангина эмас (сўл кучлар тахминан 10 миллион овоз олишди, шундан 8 миллиондан ортиқ киши Италия Коммунистик партиясини ёқлаб овоз берди), балки йирик оммавий ҳаракатлар, кучли социал ва сиёсий жанглар билан ҳам характерланади. 1968 йилда ўтказилган забастовкалар натижасида 68 миллиондан ортиқ иш соати, 1969 йилнинг дастлабки икки ойи ичидагина 44 миллион иш соати қўлдан бой берилди. Оммаонинг тазйиқи остида иккита асосий ҳукумат партияси—христиан-демократик партия билан социалистик партия ўртасидаги зиддиятлар гоят кескинлашди. Ҳукуматнинг «сўл» центристик сиёсати танглиққа учради.

Италия коммунистлари тинчликсеварлик ташқи сиёсат учун, Италиянинг НАТОдан чиқиши учун, барча мамлакатлар билан шу жумладан, социалистик мамлакатлар билан дўстона муносабатларни ривожлантириш учун курашмоқдалар.

Ўртоқ Э. Берлингуэр социалистик жамиятнинг ягона модели бўлиши мумкин эмаслигини таъкидлаб, бундай деди: Италия коммунистлари демократик йўл билан социализмга бориш ниятидадир. Бу йўл кескин оммавий синфий жангларни кўзда тутади, аммо шу билан бирга турли прогрессив сиёсий кучларнинг социализм қуриш ишига ўз ҳиссаларини қўшишларини ҳам кўзда тутади. Италия коммунистлари «ўз» моделини бошқаларга мажбуран қабул қилдириш ниятида эмас. Улар Италияда таркиб топган конкрет ижтимоий-тарихий воқелик илгари суратган талабларга жавоб беришга интилмоқдалар.

Ўртоқ Э. Берлингуэр сўнгра халқаро масалаларга тўхталиб ўтди. Иккинчи жаҳон урушидан кейин революцион курашда катта муваффақиятлар қўлга киритилганлиги сабабли ҳозирги вақтда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида баъзи жиддий қийинчиликлар ва ҳал этилмаган проблемалар пайдо бўлди. Бу қийинчилик ва проблемалар бирор даражада интернационализмнинг танглиги тусини олаётир. Айни вақтда ҳозирги кунда интернационализмни янгидан юксалтириш зарурати туғилмоқда. Аммо коммунистик ҳаракатнинг бирлиги айрим партияларнинг бошқа партиялар сиёсатидан палапартиш нуска кўчириш натижаси бўла олмайди. Бунинг аксича, маҳаллий тажрибанинг хилма-хиллиги ва оригиналлигини эътиборга олиб, бирликни вужудга келтириш керак.

Бир томондан Хитой коммунистлари билан, иккинчи томондан СССР ва қарийб бошқа ҳамма социалистик мамлакатлар ҳамда коммунистик партиялар ўртасидаги келишмовчиликлар гоят жиддий фактдир. Италия коммунистлари, деди ўртоқ Э. Берлингуэр, Хитой коммунистларининг жиддий хатоларини танқид қилдилар. Хитой коммунистлари СССР билан Америка империализмини бир қаторга қўймоқдалар, бузғунчилик ишлари билан шуғулланмоқдалар ва ўз позициясини — «Мао ғоялари» позициясини барча партияларга мажбуран қабул қилдирмоқчи бўладилар. Шу билан бирга Италия коммунистик партияси Хитой билан муносабатлар проблемасини уни ҳаракатдан чиқариб юбориш ёки коллектив қоралаш йўли билан ҳал этиб бўлмайди, деб ҳисоблайди. Хитойда кучайиб кетган хато йўлининг объектив асосларини тушуниб олишга интилиш ва шу билан бирга Хитойга нисбатан ўз сиёсатимиздаги хато ва камчиликларни аниқлаб олиш керак. Бу мамлакат билан муносабатларда бирликни тиклаш учун бутун кучғайратни сарф қилиш зарур, чунки тинчлик учун ва империализмга қарши кураш Хитойнинг ҳиссасига кўпишига муҳтождир. Шу сабабли Италия Коммунистик партияси аҳволни таҳлил этишга ва ҳозирги вазиятни бартараф қилиш ёки ҳар ҳолда шу кундаги мавжуд кескинликни юмшатиш манфаатлари йўлида наф келтира оладиган барча ташаббусларга ўз ҳиссасини қўшишга тайёрдир.

Тинч-тотув яшаш учун кураш ҳам, деди ўртоқ Э. Берлингуэр, пролетариатнинг революцион курашидир. Бу кураш мустамлака ва собиқ мустамлака дунёсининг энг қолоқ зонасида ҳукм суриб келаётган жабр-зулм, очлик, қашшоқликка қарши кураши ҳам муҳим элемент сифатида ўз ичига олиши керак. Коммунистлар жаҳондаги кучларнинг янгича жойланиши ҳар бир халқда халқаро сиёсат масалалари юзасидан ўзининг мустақил фикрини бемалол изҳор қилиш имкониятини беришини истайдилар. Ўртоқ Э. Берлингуэр яна қуйидагиларни айтди: ҳар бир халқнинг тенглиги ва суверенитети принципларини тўла равишда ҳурмат қилиш зарурлиги ана шундан келиб чиқади. Интернационализмни бу принципларга қарамақарши қўйиш ярамайди, чунки интернационал бирлик ҳар бир партиянинг ва ҳар бир миллатнинг мустақиллигини ҳурмат қилишга асосланган тақдирдагина чуқур ва мустаҳкам бирлик бўла олади.

Ўртоқ Э. Берлингуэр яна қуйидагиларни айтди: халқаро коммунистик ҳаракатдаги келишмовчиликларнинг объектив сабаби бор. Бу сабаб революцион курашнинг гоят кенглиги ва хилма-хиллигидан келиб чиқади. Аммо кейинги йилларнинг тажрибаси олдини олиш лозим бўлган бир қанча хатолар бўлганлигини кўрсатади. Ўртоқ Э. Берлингуэр ана шу хатолар орасида келишмовчиликларни яшириш ёки аксинча, бўртириб кўрсатиш тенденциясини, шунингдек бу келишмовчиликларнинг мавжудлигини ғоялар соғлиги йўлидан «четлашиш» деган гаплар билан изоҳлаш (гарчи ғоялар соғлигининг соҳиби кim бўлиши кераклигини тушуниш анча қийин бўлса ҳам) тенденциясини кўрсатиб ўтди.

Келишмовчиликларни бартараф қилмоқ учун, деди нотиқ, кўп соҳаларда чидам билан иш олиб бориш зарур. Бундай соҳаларнинг бири очиқ мунозара ўтказишдан иборат. Назарий ва сиёсий масалалар юзасидан масъулиятни яхши сезган ҳолда объектив мунозара олиб боришга тўғри келади ва бунда муболаға қилиш ва ҳар хил тамғалар тақишга йўл қўймаслик лозим. Бундай мунозара ижодий, маданий, назарий ва илмий-тарихий таълимот бўлмиш марксизм-ленинизм позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам беради. Партиялар ўртасидаги муносабатлар иккинчи муҳим моментдир. Ҳар бир партиянинг ўз сиёсатини белгилашида, социализмга боришда, ўз йўлини қидириб топишда ва социалистик жамият қуришдагина эмас, балки ҳаракатимизнинг йирик масалалари юзасидан позицияларни белгилашда ҳам ҳар бир партиянинг мустақил иш кўришига қаттиқ риоя қилиш зарур.

Худди ана шу концепция Италия коммунистларини Чехословакиядаги воқеалар масаласида 1968 йил январида бошланган янги йўл билан бирдамлик қилишдан тортиб Варшава Шартномасида қатнашувчи беш мамлакат қўшинларининг Чехословакияга киришини маъқуллламаслик позициясини тутишга мажбур қилди. Италия Коммунистик партияси шундай позицияни эгаллаш билан Чехословакиянинг ички ишларига ёки Чехословакия халқаро битимлар асосида алоқа боғлаган бошқа мамлакатларнинг ишларига сира ҳам аралашиш ниятида эмас. Аммо Италия Коммунистик партиясининг фикрича, воқеалар барча коммунистик партияларни қизиқтираётган принципиал масалаларга ҳам тааллуқли бўлди.

Ўртоқ Э. Берлингуэр Италия коммунистларининг интернационал традициялари ҳақида гапириб, Италия Коммунистик партияси коммунистик партияларнинг ҳаракат бирлигини доим ёқлаб келмоқда, деди. Бундай ҳаракат бирлиги коммунистик партиялар билан бошқа антиимпериалистик кучларнинг бир битимга келиши учун керакли заминни қидириб топишга ёрдам бера олади. Шу муносабат билан у бутун жаҳонда тинчлик учун, империализмга қарши, ер куррасида социализмнинг ғалабаси учун олиб борилаётган курашда СССРнинг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг муҳим роль ўйнаётганлигини ҳам таъкидлади.

Ўртоқ Э. Берлингуэр аввало, атом урушининг олдини олиш проблемасини бирғалидан кураш олиб бориш вазифаларидан бири деб атади. Сўнгра у низоларни тинч йўл билан ҳал этиш, эски ва янги мустамлакачиликка ҳамда фашизмга қарши курашаётган халқларни қўллаб-қувватлаш тўғр

Коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашининг БАЁНОТИ

75 коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада тўпланган вакиллари террорнинг яна кучайтириб юборилганлиги, грек коммунистлари, демократларининг ва хунтага душман бўлган бошқа кишиларнинг суд орқали қатиқ таъқиб этилаётганлиги, кўплаб қамоққа олинаётганлиги ва азобланаётганлиги туфайли дарғазаб бўлишди.

АҚШ империалистлари ва НАТО агрессив блокининг ёрдами билан реакцион қарбийлар томонидан грек халқига мажбуран қабул қилдирилган диктаторлик режими Грециядаги демократик кучлардан ва, аввало, ўз Ватанининг озодлиги, мустақиллиги ҳамда бахтли истиқболи учун изчил курашувчи коммунистлардан шафқатсизлик билан ўч олмоқда.

Коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашининг қатнашчилари қарбий-фашист диктатурасига қарши курашаётган грек коммунистлари ва демократлари билан қардошларча бирдам эканликларини изҳор қиладилар. Кенгаш барча мамлакатлардаги кенг меҳнаткашлар оммасини, демократик ва прогрессив кучларни репрессияларнинг тўхтатилишини ва Грециядаги барча сиёсий маҳбусларнинг дарҳол озод қилинишини қатъий талаб этишга чақиради.

МОСКВА,
1969 йил 12 июнь.

Коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашининг Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматига телеграммаси

Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада тўпланган Кенгаши Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг тузилишини қизғин табриклайди. Кенгашга ўз вакилларини юборган 75 партия бу воқеани Вьетнам халқининг қаҳрамонона озодлик курашидаги янги ва муҳим босқич деб билади. Улар Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматини, бутун Вьетнам халқини ишонтириб, унинг курашини тўла ғалаба қозонгунча доим қўллаб-қувватлажакларини билдирадилар.

1969 йил 12 июнь.

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқининг тексти брошюра қилиб чиқарилди

Сиёсий адабиёт нашриёти КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвада коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашида 1969 йил 7 июнда «Коммунистлар жипслигини мустаҳкамлаш учун, империализмга қарши курашни тағин ҳам юксалтириш учун» деган мавзуда сўзлаган нутқини алоҳида брошюра қилиб нашр этди. (ТАСС).

МАЪМУРИЙ ХОДИМЛАР КЕНГАШИ

12 июнда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида Ички ишлар министрлиги, Тошкент шаҳри прокуратураси ва суди ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгаш жамоат тартибини сақлашни янада кучайтириш масалаларини муҳокама қилди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

ФАРҒОНА. (ЎзТАГ). Фарғона область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорлари асосида область колхоз ва совхозларида чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Шамсиддиновнинг докладини муҳокама қилдилар.

Пленумда область партия комитетининг иккинчи секретари А. Гавриловнинг комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш тўғрисидаги доклади ҳам муҳокама қилинди.

* * *

ҚАРШИ. (ЎзТАГ). Қашқадарё область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Ғойповнинг партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида қилган докладини муҳокама этдилар.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг комсомолга партия раҳбарлигини яхшилаш тўғрисидаги қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида Яккабоғ ва Чироқчи район партия комитетларининг ҳисоботини тинглади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

* * *

НУКУС. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов КПСС XXIII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорлари асосида республикадаги колхоз ва совхозларда чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Область партия комитетининг иккинчи секретари В. Новицкий комсомолга партия раҳбарлигининг аҳволи ва бу раҳбарликни янада яхшилаш чоралари тўғрисида доклад қилди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

МАДАНИЙ ЁДГОРЛИКЛАРНИ САҚЛАШ— УМУМХАЛҚ ИШИ

БУХОРО (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Доҳиймиз В. И. Ленин 1918 йилнинг 5 октябрида имзолаган Декрет қадимий ёдгорликларни ҳамда санъат ва архитектура асарларини халқ мулки, деб эълон қилди.

Ҳозир Ўрта Осиёдаги қимматли архитектура ёдгорликлари катта эътибор билан сақланмоқда ва тикланмоқда. Меъморчилигимизнинг 350 дан зиёд обидалари, археологиянинг 2 мингдан ортиқ, тарих ва санъатнинг юзлаб ёдгорликлари давлат томонидан муҳофаза этиляпти.

Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларини сақлаш республика жамиятининг вакиллари кеча Бухоро шаҳрида катта анжуманга тўпландилар. Бу ерда Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларини сақлаш республика жамияти правлениесининг учинчи пленуми бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, жамият правлениеси президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Н. Қори Ниёзий «Ўзбекистон моддий-маданий ёдгорликларини сақлаш ва ўрганишнинг аҳволи ҳамда уни янада яхшилаш чоралари тўғрисида», Бухоро область ижроия комитетининг раиси Н. Бозоров Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Бухородаги архитектура ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва аҳолига моддий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида доклад қилдилар.

Анжуман қатнашчилари ҳозирги вақтда республикамиз шаҳар, қишлоқларида ўзбек халқининг қадимий маданий меросидан ҳиқоя қилиб турган ноёб ёдгорликларни сақлаш тўғрисидаги доимий ғамхўрликни янада кучайтириш, вақт ва об-ҳавонинг таъсиридан уларни асраб, умрини узайтириш чораларини кўриш тўғрисида гапирдилар. Бу борада тўпланган тажрибаларни умумлаштирдилар.

Ҳар иккала масала юзасидан музокараларда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институти директорининг ўринбосари А. Аскаров, республика Давлат план комитети раисининг ўринбосари Р. Саркисова, Ўзбекистон ССР маданият министрининг ўринбосари И. Федоренко, тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш республика правлениеси президиумининг аъзоси, санъатшуносликфанлари доктори Г. А. Пугаченкова, республика савдо министри Ғ. Юсупов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси, Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларини сақлаш республика жамияти правлениесининг раиси Е. С. Насриддинова нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Сирдарё. Пахтакор районидаги А. Икромов номли совхоз ишчилари пахтачилик бўйича йилдан-йилга хосилдорликни ошириб боришдалар. Совхоз ташкил топгандан буён 6 йил ичида давлатга 71500 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Мазкур хўжалик коллективи областда биринчи бўлиб кенг қаторлаб чигит экиш янги схемасини қўлланди. Бу эса нам меҳнат сарфлаб, кўп ҳосил олиш имкониятини берди. Суратда: 6-бригаданинг моҳир сувчиларидан Т. Хўжаев ва Б. Қубитдиновлар ғўзага сув тарамоқдалар.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

НАМАНГАНЛИКЛАР ҒАЛАБАСИ

Наманган областининг меҳнатсевар пиллачилари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар. Улар қабул пунктларига 1730 тонна юқори сифатли пилла топширдилар. Областнинг Задарё райони пиллачилари социалистик мажбуриятнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Улар топшириқни 143 процент бажариб, ҳар қути қурт уруғидан 66 килограммгача пилла олишга муваффақ бўлдилар. Учқўрғон, Наманган ва Поп районининг пилла усталари ҳам яхши натижаларга эришдилар. «Гигант» совхозининг Ҳайринисо Йўлдошева, В. И. Ленин номли совхознинг Зулфинисо Йўлдошева, Эътибор Аминова сингари илғор пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 110-120 килограммдан аъло сифатли пилла олдилар.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Фарғонадан хушхабар келди: область пиллачилари В. И. Ленин юбилейи шарафига олинган ва оширилган социалистик мажбуриятларини ҳам тўла адо этдилар. Пилла қуритиш жойларига 4512 тонна аъло навли пилла етказиб берилди. Бу эса топшириқда кўрсатилганидан 689 тонна кўпдир. Ҳар бир қути уруғидан ўрта ҳисобда 68,8 килограммдан пилла олинди.

Фарғона областининг пиллачилари ана шу меҳнат ғалабалари билан яна бир катта довондан ўтдилар. Улар беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга эришдилар.

Ҳурмат тахтаси

Давлатга пилла сотиш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар:

Қува райони (район партия комитетининг секретари **Д. Султонов**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Эрматов**, район комсомол комитетининг секретари **М. Жайнақов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **М. Нурматов** ўртоқлар).

Шеробод райони (район партия комитетининг секретари **И. Муҳамадиев**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Таалиев**, район комсомол комитетининг секретари **Э. Турсунов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Қ. Абдураимов** ўртоқлар).

Сариосиё райони (район партия комитетининг секретари **Н. Эшмаматов**, район ижроия комитетининг раиси **Қ. Қўзиқуродов**, район комсомол комитетининг секретари **М. Мирзаев**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **С. Отахонов** ўртоқлар).

Поп райони (район партия комитетининг секретари **Б. Рафиқалиев** район ижроия комитетининг раиси **Ш. Мирсултонова**, район комсомол комитетининг секретари **М. Раҳмонова**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Т. Инсонов** ўртоқлар).

Уйчи райони (район партия комитетининг секретари **Х. Ҳолмирзаев**, район ижроия комитетининг раиси **Ю. Ғафуров**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Мамажонов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Т. Қиргизов** ўртоқлар).

Балиқчи райони (район партия комитетининг секретари **А. Тожибоев**, район ижроия комитетининг раиси **М. Уринов**, район комсомол комитетининг секретари **С. Қодиров**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **А. Раҳматуллаев** ўртоқлар).

Ромитан райони (район партия комитетининг секретари **Я. Наврузов**, район ижроия комитетининг раиси **Ф. Ҳасанов**, район комсомол комитетининг секретари **М. Қосимов** марказий пилла қуритиш пунктининг директори **М. Ҳамроев** ўртоқлар).

Жиззах райони (район партия комитетининг секретари **Ғ. Иброҳимов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Нормуродов**, район комсомол комитетининг секретари **М. Юсупов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Ф. Сидиқов** ўртоқлар).

Наманган райони (район партия комитетининг секретари **Ф. Жураев**, район ижроия комитетининг раиси **С. Пўлатов**, район комсомол комитетининг секретари **А. Абдураҳимов**, марказий пилла қуритиш пунктининг директори **Т. Турсунов** ўртоқлар).

500 ТОННА УЧУН

Бригадамиз ўтган йили 135 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан хирмон кўтариб, жами давлатга 432 тонна пахта топширган эди. Бу йил янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахта майдонини 140 гектарга етказдик. Гектаридан 35 центнердан, ҳаммаси бўлиб 500 тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдик. Ҳозир дала ишларини ана шу юксак мажбурият асосида олиб боряпмиз.

Кўкламги ёғингарчилик кўп бўлишига қарамай, чигит текис ундириб олинди. Қатқалоққа қарши қаттиқ кураш олиб бориб, барча майдонда тўла гектарлар ҳосил бўлишига эришдик.

Ҳар тўрт звеномизда мавжуд кучлар ғўзаларни яганалашга сафарбар этилиб, қисқа муддатда бу муҳим тадбир ҳам муваффақиятли амалга оширилди. Машина билан қирқилган карталардаги ғўза тупларидаҳ ҳосил ростлаб чиқилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ғўзанинг ривожланишидаги кечикишни бартараф этиш мақсадида барча куч ва имкониятларни тўла ишга солмоқдалар. Бултурги уч ўрнига тўрт трактор ишлаб турибди. Уларнинг икки сменада ишлаши таъминланди. Зарур бўлиб қолганда ўзим ҳам трактор рулига ўтириб, ғўза қатор ораларини юмшатишда яқиндан ёрдам бераман. Ҳозир 115 гектар ердаги ғўза узунасига ва кўндалангига культивация қилиняпти.

Универсалчи Тоштемир Ражабов ва Жалолбой Қурбоновлар нормани ошириб бажариб, ғўзаларни сифатли культивациядан чиқармоқдалар. Кейинги беш кунликда уларнинг ҳар бири 50 гектардан ортиқ ғўза қатор ораларини юмшатишга эришдилар.

Гектарлар тўлиқ ғўзалар серавж... Ҳар йилгидек группа бўлиб, бир йўла механизациялаштирилган ҳолда суғоришни жорий этганмиз. Саккиз нафар сувчи икки группага бўлиниб, ғўзаларни об-тобида суғормоқдалар.

Б. ТОЖИЕВ,
Самарқанд область, «Победа» колхозининг тўртинчи бригада бошлиғи, механизатор.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА МУВАҚҚАТ РЕВОЛЮЦИОН ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

ХАНОЙ, 11 июнь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Озодлик матбуот агентлигининг маълумотларига асосланиб хабар беради: 1969 йил 23 майда Жанубий Вьетнам миллий Озодлик фронти Марказий Комитети билан Вьетнамдаги миллий демократик ҳамда тинчликсевар кучлар союзи Марказий Комитети делегацияларининг маслаҳат конференцияси бўлди. Конференцияда халқ вакиллари съездини чақириш масаласи муҳокама қилинди. Бу съезд Жанубий Вьетнамнинг муваққат революцион ҳукуматини тайинлади.

Ҳар иккала делегация Жанубий Вьетнам аҳолиси барча табақаларининг истагига мувофиқ муваққат революцион ҳукумат тузиш зарурлиги ва Жанубий Вьетнам халқининг узил-кесил ғалаба қозониш мақсадида Америка агрессиясига қарши ватанни қутқазиш учун олиб бораётган курашига ердам бериш зарур эканлиги тўғрисида яқдил фикр изҳор қилди.

Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти ва Вьетнамдаги миллий демократик ҳамда тинчликсевар кучлар союзи делегациялари маслаҳат конференциясининг қарорларини ёзма ариз юзасидан Жанубий Вьетнамнинг озод қилинган зонасида 1969 йил 6-8 июнда съезд ўтказилди. Бу съезд халқнинг Америка агрессиясига қарши, миллий озодлик учун олиб бораётган кураши якунларини туплаш, шунингдек муваққат революцион ҳукуматни ва унинг маслаҳат кенгашини тайинлаш мақсадида чақирилди. Жанубий Вьетнамдаги барча сиёсий партиялар, оммавий ташкилотлар, динни жамоалар ва миллатлар бу съезднинг чақирилишини маъқуллладилар ва қўллаб-қувватладилар.

Съездда 88 делегат ва 72 меҳмон — революцион жангчилар, миллий озодлик учун кураш ветеранлари, ишчилар синфи, деҳқонлар, ёшлар ва зиёлиларнинг вакиллари, турли миллатларнинг вакиллари, миллий мустақиллик ва тинчлик учун курашаётган ҳамда душман вақтинча контроль қилиб турган районлардан келган кишилар, турли диний жамоаларнинг вакиллари, Сайгон қўғирчоқ режимининг ватанпарварлик кайфиятидаги хизматчилари ва қўғирчоқ армиянинг офицерлари ҳамда солдатлари қатнашди.

Съезднинг делегатлари ва меҳмонлари, дейилади хабарда, мамлакатнинг истиқболи учун курашаётган ягона армиянинг вакиллари бўлиб, қаҳрамон Жанубий Вьетнамда яшовчи 14 миллионли аҳолининг орзу тилаклари ва иродасини ифода этдилар.

Съездни очиш вақтида Вьетнамдаги демократик ва тинчликсевар кучлар союзи Марказий Комитетининг Раиси Чинь Динь Тхао тайёргарлик комитети номидан доклад қилди.

У Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети билан Вьетнамдаги миллий демократик ва тинчликсевар кучлар Марказий Комитети маслаҳат конференциясида вазиятнинг қатиқ талаби ва аҳоли тўпламларининг душманга қаршилик кўрсатиш ҳамда мамлакат қурилишига доир муҳим проблемаларни муҳокама қилишга астойдил интилаётганлигини назарда тутиб, халқ вакиллари съездини чақириш тўғрисида бир хил фикр баён қилганлигини таъкидлади.

Съезд, деб уқтириб ўтди Чинь Динь Тхао, ана шу асосда муваққат революцион ҳукумат тузилишини қараб чиқиши ва тасдиқлаши лозим. Бу ҳукумат марказлаштирилган ҳокимият органи бўлиб, тўла ишончга сазовор бўлади ва аҳолининг турли табақалари, диний жамоалар ва миллатларнинг энг мўътабар арбобларидан ташкил топади. Бу ҳукумат Жанубий Вьетнам аҳолисининг американлик агрессорларга қарши, мамлакатни қутқариш учун олиб бораётган курашининг янги босқичига Жанубий Вьетнам аҳолисини сафарбар қилади. Бундан мақсад халқ учун ҳокимиятни курашиб қўлга киритиш ва мамлакатни тинч бирлаштириш сари бораётган мустақил, демократик, тинч ва бетараф Жанубий Вьетнамни вужудга келтиришдир.

Съездда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси Нгуен Хиу Тхо сиёсий доклад қилди. У Жанубий Вьетнам халқининг Америка агрессиясига қарши, миллатни қутқазиш учун олиб бораётган кураши қандай ривожланганлигини тасвирлаб берди ва ҳозирги вақтда Жанубий Вьетнамнинг қуролли кучлари ва бутун аҳолиси олдида турган муҳим сиёсий вазифаларни таърифлаб берди.

Нгуен Хиу Тхо съездни муваққат революцион ҳукумат тузиш тўғрисидаги қарорни қараб чиқиш ва қабул қилишга чақирди. Бундай ҳукуматни тузишдан мақсад, деди у, Жанубий Вьетнамнинг бутун халқини бирлаштириш ва Америка империалистларининг агрессив урушида уларни мағлубиятга учратишдан, қўғирчоқ маъмуриятни ағдариб ташлаш ва тўла ғалаба қозонишдан, тинч, мустақил, демократик ва бетараф Жанубий Вьетнамни вужудга келтиришдан ҳамда мамлакатни тинч йўл билан бирлаштиришга эришишдан иборат.

Делегатлар ўз нутқларида сиёсий докладни яқдиллик билан маъқуллладилар, агрессив урушни давом эттириб, кенгайтириб бораётган америка империалистлари ва Тхиеу-Ки-Хионг тўдасининг жиноятларини қоралладилар, Миллий озодлик фронти тақдим этган ўн моддадан иборат умумий қарорни қўллаб-қувватладилар. Улар Жанубий Вьетнам аҳолиси турли қатламларининг асил орзу-тилакларини ифода этиб, миллий иттифоқ блокини янада кўпроқ кенгайтириш, Жанубий Вьетнам қуролли кучлари ва аҳолисининг америка агрессиясига қарши, миллатни қутқазиш учун олиб бораётган курашига тўла ғалаба қозонгунча етакчилик қилиш ва бу курашни рағбатлантириш мақсадида муваққат революцион ҳукумат тузиш голт зарур эканлигини таъкидладилар. Делегатлар революцион ҳокимиятни вужудга келтириш ва ҳимоя қилиш учун, муваққат революцион ҳукуматнинг сиёсати ва тадбирларини амалга ошириш учун курашга аҳолининг ҳамма қатламларини сафарбар қилишга қатъий қарор берганликларини яқдиллик билан айтишди.

Делегатлар съезднинг Жанубий Вьетнам Республикасини аҳудга келтириш қақидаги, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматини таъсис этиш ҳақидаги ва ҳукумат ҳузурида маслаҳат кенгаши тузиш тўғрисидаги асосий резолюцияни яқдиллик билан қабул қилдилар.

Нгуен Хиу Тхо тайёргарлик комитети номидан муваққат революцион ҳукумат аъзоларининг рўйхатини ўқиб берди. Съезд бу рўйхатни яқдиллик билан маъқуллади. Съезд делегатлари съездда ҳозир бўлган ва қасамёд қилган ҳукумат аъзоларини самимий табрикладилар.

Съезд муваққат революцион ҳукумат ҳузуридаги маслаҳат кенгаши аъзоларининг рўйхатини яқдиллик билан маъқуллади. Маслаҳат кенгашининг аъзолари қасамёд қилдилар.

Съезднинг мурожаати яқдиллик билан маъқулланди. Вьетнамдаги миллий демократик ва тинчликсевар кучлар союзи Марказий Комитетининг Раиси Чинь Динь Тхао якунловчи нутқ сўзлади.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ ХХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИГА НОТАСИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ташқи ишлар министрлиги Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигига қуйидагиларни маълум қилади:

ХХР Ташқи ишлар министрлиги эълон қилган нотасида шу йил 10 июнь куни Совет—Хитой чегарасининг Тасти дарёси (Семипалатинск области) районида содир бўлган воқеаларни кўпол равишда бузиб кўрсатди.

Ҳақиқатда воқеа қуйидагича бўлган эди.

1969 йил 10 июнда Хитой маъмурлари шу райондаги Совет—Хитой чегарасида янги игвогарлик уюштирдилар.

Хитой маъмурлари навбатдаги бу авантюрани ниқобламоқ учун илгари бўлгани сингари қўй подаси ҳайдаган чорвадорлардан фойдаландилар.

10 июнь куни соат 18 да қўй подаси ҳайдаган Хитой граждани шу районда Совет чегарасини кесиб ўтиб, СССР территориясининг ичкарисига 400 метр кириб борди. СССР территориясига яширинча бостириб кирган бир группа Хитой ҳарбий хизматчилари чегара бузилишига мадад бериб турдилар.

Совет чегарачилари чегара бузувчидан Совет территориясидан чиқиб кетишини талаб қилганларида Хитой ҳарбий хизматчилари Совет чегара посбонларига қарата тўсатдан автоматлардан ўт очдилар. Совет чегара посбонлари ўзларини ҳимоя қилиш учун жавоб ўти очишга мажбур бўлдилар, шундан сўнг чегара бузувчилар СССР территориясидан чиқиб кетдилар.

Хитой нотасида гўё Совет томони танклар ва бронетранспортерлар ишлатди, деган гапларга келганимизда районнинг ҳаммаси игвогарлик мақсадларини кўзловчи беҳуда уйдирмадир.

СССР Ташқи ишлар министрлиги чегаранинг мазкур участкасида Хитой маъмурларининг андишасизлик билан қилган хатти-ҳаракатлари хусусида шу йил 4 май куни ХХР Ташқи ишлар министрлигига берган нотасида қаттиқ огоҳлантирганлигига қарамай, Хитой томони бундан ўзига зарур хулосалар чиқариб олиш у ёқда турсин, чегаранинг шу участкасида аҳволни янада чигаллаштириш йўлидан борди. Унинг шу йил 10 июндаги хатти-ҳаракатлари шундан далолат беради.

СССР Ташқи ишлар министрлиги Хитой маъмурларининг шу янги авантюраси хусусида ХХР ташқи ишлар министрлигига қатъий норозилик билдириб, Совет—Хитой чегарасининг Тасти дарёси районидаги участкасида кескинликнинг эўрайтирилишига барҳам бермоқ учун таъсирли чоралар кўришини талаб этади.

Хитой маъмурлари қилган игвогарлик ҳаракатларини и г жиддий оқибатлари учун масъулият бутунлай Хитой томони зиммасига тушади.

Москва, 1969 йил, 11 июнь.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВА ТАЙЁРЛАШ ХОДИМЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ 50 ЕШДА

МУСОБАҚА ЖОНКУЯРЛАРИ

1919 йил 15 июнда Ватанимиз пойтахти Москвада Бутунроссия деҳқончилик касаба союз ходимларининг I съезди очилди. Унга мамлакатнинг 30 губерниясидаги касаба союз аъзоларидан 142 делегат иштирок этди. Съезд делегатлари якдиллик билан доҳиймиз В. И. Ленинни съезднинг фахрий раислигига сайлашди. Эътиборан, худди ана шу йилдан қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзига асос солинди. У ўзининг дастлабки фаолиятиданоқ қишлоққа пролетар таъсирини кучайтириш вазифасини қўйган эди. Мазкур ташкилот қишлоқ батраклари ва камбағал деҳқонлари ва эндигина ташкил топган янги совхозлар ишчиларининг моддий аҳволини яхшилаш учун кенг кўламда ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни авж олдириб юборди. Минглаб саводсиз кишиларнинг саводли бўлишида ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

1925 йилнинг охирида Рабземлес союзи Марказий Комитети «Қўшчи» союзи Марказий Комитети билан ҳамкорликда барча касаба союз ва қишлоқдаги «Қўшчи» союзи ташкилотларига қишлоқда ер-сув ислоҳотини уюшқоқлик билан муваффақиятли ўтказиш, қишлоқда совет аппарати идораларини мустаҳкамлаш ҳақида мурожаат қилди. Республикамизда ер-сув ислоҳотини муваффақиятли ўтказишда жонбозлик кўрсатган Хўжаев, Айнуддинов, Аҳмадбеков, Валихўжаев, Нурмуҳамедов, Аҳмедов, Рўзибоқиев, Нурхолиқов, Мосунов, Воҳидов, Муродов, Соипов ва бошқа кўплаб касаба союз ветеранларининг номини эўр ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оламиз.

Шуни айтиш керакки, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касабе союзининг Ўзбекистон республика комитети МТС, колхоз ва совхозларда социалистик мусобақани авж олдириш, социализмнинг моддий-техника базасини яратишда Коммунистик партия раҳбарлигида талайгина ибратли ишларни амалга оширди.

1930 йилнинг бошларида касаба союз ўз атрофига бир ярим миллиондан ошиқ кишини бирлаштирган эди. Улар Коммунистик партия раҳбарлигида республикамизда коллективлаштиришни амалга ошириш ва қулоқларни синф сифатида тугатишда партия ва ҳукуматимизга жуда яқиндан ёрдам берди. Шу билан бирга янги ташкил топган колхозларни, МТСларни кадрлар билан, уруғлик ва маблағ билан кераклича таъминлашда ҳам деҳқонларга жуда яқиндан кўмаклашди.

1953 йилда Қишлоқ хўжалиги министрлигининг ташкил топиши муносабати билан МТС ва ун саноати, элеватор ходимлари қишлоқ хўжалик ишчи ва хизматчилари ягона касаба союзга, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзига бирлаштирилди. 1954 йилда қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг биринчи съезди бўлганда унинг сафида 4 миллион аъзоси бор эди. Съезд касаба союз ташкилотлари олдига асосий вазифа қилиб қишлоқ меҳнаткашларининг меҳнат активлигини ошириш, колхоз ва совхоз хўжалигини ҳар тарафлама ривожлантириш, уларни малакали кадрлар билан таъминлаш вазифасини қўйди. Маълумки, 50-йилларда бутун мамлакатда машҳур қишлоқ механизаторлари А. Гиталов, В. Светличний, В. Тюпко, Т. Охунова ва кўплаб бошқа механизаторларимизнинг ташаббуси билан қишлоқ хўжалигида илғор агротехника кенг жорий қилинди ва комплекс механизациялашган бригадалар ташкил топди.

Касаба союзларнинг XIV съездида алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, мамлакат экономикасини ривожлантиришда касаба союзлари турмуш синовидан муваффақиятли ўтган ва кенг меҳнаткашлар оммасини умумхалқ коммунистик қурилишига актив жалб қилишнинг асосий услуби бўлган социалистик мусобақани ташкил қилиш ишига алоҳида эътибор беради. Шунинг учун ҳам қишлоқларда умумхалқ социалистик мусобақасини намунали йўлга қўйган хўжаликлар муттасил катта пул мукофотлари билан мукофотланадилар. Фақат ўтган йилгина қишлоқ меҳнаткашлари 1731,5 минг сўм пул мукофоти олдилар.

Ўзбекистонда умумхалқ социалистик мусобақасида 2357 та ташкилотнинг аъзоси коммунистик меҳнат намунасини кўрсатиш учун астойдил ишламоқда. Мусобақада иштироқ этаётган 500 мингдан кўпроқ қишлоқ хўжалик меҳнаткашларидан 65 мингдан кўпроғи коммунистик меҳнат илғорларидир.

Қутлуғ сана—В. И. Ленин туғилган кунни муносиб кутиб олиш учун қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг аъзолари ленинча меҳнат вахтасида туриб, самарали меҳнат қилаётирлар. Улар бу шарафли кунни муносиб меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олиш, 4 миллион 100 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларинь мўл етиштириш иштиёқида астойдил ишламоқдалар. Шубҳа йўқки, мусобақа жонкуярлари бўлган қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг кўпминг кишилик аъзоси ўз олдига қўйилган улкан вазифаларни Коммунистик партия раҳбарлигида муваффақиятли ado этади.

И. МУҲИДДИНОВ,
Қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Республика санъат усталарининг концерти. 9.30 — М. Левиев «Сухайл ва Меҳри» (балетдан сюита), 11.15 — «Яхши ташаббусни қўллаб» (русча), 11.30 — Қушиқлар, 13.30 — Италия қўшиқлари ва куйлари, 15.15 — «Замондошларимиз», 16.10 — «Илҳом чашмаси», 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00—Симфоник куйлар. 18.00 — Илмий-атеистик темаларда эшиттириш, 18.10 — Романслар, 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — «Ўзбекистон индустриальний» радиожурнали, 20.30 — Концерт (русча), 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Дала ҳеҳнаткашлари учун концерт, 21.30 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети, 22.20 — И. Акбаров. «Тўёна» (вокал сюита), 22.40 — В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар, 23.15 — Кечки концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.35 — **Телеэнциклопедия**, 18.45 — **«Моҳир қўллар»**. 19.20 — **Халқ контроли экрани**. 19.50 — **«Даврон ва дўстлари»** (бадиий фильм). 21.10 — **СССР халқ артистласи Галия ИЗМАЙЛОВА ижодий портрети.**

Ўзбек тилида: 22.10 — **Телеэнциклопедия**, 22.25 — **«Ўзбекистон чорвадори» программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/VI да **Парвона**, 14/VI да **Улимдан кучли**, 15/VI да **Қонли сароб.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/VI да **Ажаб савдолар** 14/VI да **Ажаб савдолар** (қишки бинода).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Дакийлар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45 11.30 ва кундуз соат 1 яримда), «МОСКВА» (эрталаб 11.40, кундуз соат 3 ва кеч 7 да).

Уруш — уруш-да — «ТОШКЕНТ СОВЕТИННИНГ 50 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 4 ва кеч 8 да).

Ҳаводаги саргузаштлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бир юз биринчи сенатор — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Махтумқули — «МОСКВА» (эрталаб 10, кундуз соат 1 ярим ва 5 да.

Рошфорлик қизлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 ярим, 5 ярим ва кеч 7 ярим, 9 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади)

Дакийлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уруш — уруш-да — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ТАЯНЧ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

1969/70 ўқув йилининг кундузги ва сиртқи бўлимларга қуйидаги мутахассисликлар: агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш ва ер тузилиши бўлимларига (Сиртқи бўлимга фақат агрономия мутахассислиги бўйича).

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кундузги бўлимга 30 ёшгача ва сиртқи бўлимга ёшидан қатъий назар тўлиқсиз ўрта ва тўлиқ ўрта маълумотли, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган гражданлар қабул қилинади.

Кундузги бўлимда ўқиш муддати—3 йилу 6 ой ва 2 йилу 6 ой (сиртқи бўлимда 4 йилу 6 ой ва 2 йилу 6 ой).

Маълум даражали енгилликлардан қуйидагилар фойдаланади:

Улуғ Ватан урушида қатнашганлар, тўлиқсиз ўрта мактабни аъло баҳолар билан тамомлаганлар ва ўрта мактабни олтин медаль билан тамомлаганлар, колхоз ва совхозлар йўлланмаси билан келганлар, икки йил иш стажига эга бўлган ва танлаган касбда ишлаётганлар, Совет Армияси сафидан қайтиб келганлар.

Танлаган мутахассислик кўрсатилган ариза директор номига ёзилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади:

Маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), таржимаи ҳол, медицина справкаси (286 форма), учта фотосурат 3х4 см.

Туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки гувоҳномани техникумга келганда шахсан кўрсатилади.

Аризалар тўлиқсиз ўрта маълумотлилардан 1 июндан 31 июлгача;

Ўрта маълумотлилардан 1 июндан 15 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача.

Сиртқи бўлимга аризалар 1 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 14 декабргача ўтказилади.

Тўлиқсиз ўрта маълумотлилар:

Ўзбек тилидан (диктант), рус группасига кирувчилар (рус тилидан диктант), математикадан (оғзаки).

Ер тузилиши бўлимига кирувчи ўрта маълумотлилар: Ўзбек тилидан (ишш), рус группасига кирувчилар (рус тилидан ишш), математикадан (оғзаки).

Агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш бўлимларига кирувчилар: Ўзбек тилидан (ишш), рус группасига кирувчилар (рус тилидан ишш), химиядан (оғзаки) **имтиҳон топширадилар.**

Техникумни тамомлаганлар танлаган асосий касбдан ташқари қўшимча ҳунарларни ҳам ўрганадилар:

тракторчи, пахта териш машинасини ҳайдовчи, ҳаваскор шофёр.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-37, Парашютная кўчаси, 17 уй (10-трамвай, 10-троллейбус, 8, 10, 14-автобуснинг «Известия», 2 7-троллейбус, 47, 49-автобусларнинг «Собир Раҳимов» бекатлари. Телефонлари 4-38-92, 4-53-23.

УЗБЕКИСТОН ССР 1969 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ УЧИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БУЙИЧА

28, 29 ИЮНДА ДЕНОВ ШАҲРИДА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ УТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг ҳамма беш разрядига 478750 та пул-буюм ютуқлари ўйналади, шу жумлада: 20 та «Волга», «Москвич-412», «Запорожец-966» автомобиллари, мотоциклар, телевизорлар, гиламлар ва бошқа пул буюмлари, ҳамда 1000, 500, 300, 200, 100, 50, 25 ва 10 сўмлик пул ютуқлари бор.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТИНИ СОТИБ ОЛИНГИЗ!

ТОШКЕНТ 2-УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИНИНГ 3-УЙ ҚУРИШ КРУПНОПАНЕЛЬ ЗАВОДИГА

бетончилар, сувоқчилар, кранчилар, слесарлар, электргаз пайвандчилар, арматурчилар

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-69, Чуқурсой, Металлчилар кўчаси, 100 уй (7 троллейбуснинг «Чуқурсой» бекати).

23 июнь эрталаб соат 11 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий даражалар бериш илмий совети кенгаши (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 133-аудитория)да тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

З. Йўлдошев: «Ўзбекистонда китоб нашриёти ишининг тараққиёти тарихидан (1956 — 1967 йиллар)» деган темада;

Қ. Усмонов: «Ўзбекистон Коммунистик партиясининг инженер-техник ва иқтисодчи кадрларни тайёрлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги фаолияти (1961 — 1965 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан кутубхона (Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ)да танишиш мумкин.

Узбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўзбекистон Телеграф агентлиги коллективи агентлигининг ходими Н. Ҳабибуллаевга рафиқаси республикада хизмат кўрсатган врач

Иқболхон МУБОРАКОВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси коллективи ва Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи правлениеси редакциянинг собиқ ходими СССР Журналистлар союзининг аъзоси Н. Ҳабибуллаевга рафиқаси

Иқболхон МУБОРАКОВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Узбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер 1939 йилдан бери КПСС аъзоси

Мажид Ғаниевич ҒАНИЕВнинг

вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР — ДУНЁМИЗДА

ИНСОНИЯТ ИСТИҚБОЛИ УЧУН

Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар

СОФИЯ. «Отечествен фронт» газетаси коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашида Л. И. Брежнев сўзлаган нутқини, ҳозирги замон халқаро коммунистик ҳаракат проблемаларига ленинча ижодий ёндошишнинг қудратли ифодаси, деб таърифлайди. «Бу нутқ, деб ёзади газета, ўзининг реал анализлари, осойишта ва бардам оҳанги, конструктив руҳи билан Москва Кенгаши ишининг алоҳида аҳамиятга эга бўлиши учун ҳисса қўшади ва коммунистик ҳаракатнинг ҳамда бутун инсониятнинг истиқболи учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади».

ПРАГА. «Руде право» газетаси делегациялар бошлиқларининг нутқларини баён қилиб, уларнинг халқаро миқёсда кучлар нисбати бўйидан кейин ҳам тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм кучлари фойдасига ривожлана боришига ишонч билдирганликларини таъкидлаб ўтади. Газета империализмга қарши курашда муштарак платформалар ва умумий ҳаракатларнинг коллектив бўлиб ишлаб чиқишга бағишланиб кенгашда айтилган сўзларни келтиради. «Праце» газетаси кенгашда замонамизнинг энг муҳим проблемалари муҳокама қилинаётганлигини, бу эса коммунистик ҳаракатни жипслаштирувчи нарсаларни топиш ва мустаҳкамлашга имкон беришини уқтириб ўтади.

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партияси правлениесининг матбуот органи «Ди варҳайт» кенгашда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев сўзлаган нутқининг тўла текстини илова тарзида чиқарди. «Ди варҳайт» «Бутун дунёнинг нигоҳи Москвага қаратилган» деган сарлавҳа остида нутқни шарҳлаб бундай деб ёзади: КПСС делегациясининг раҳбари Л. И. Брежневнинг нутқида ҳалқаро аҳволга ҳар томонлама баҳо берилган. Бу нутқ социализм кучларининг ғалаба қозонишига чуқур ишонч билан тўлиб-тошган ва Кенгаш асосий мақсадга жаҳон коммунистик ҳаракатини мустаҳкамлашга эришиш учун тўғри ижодий йўлдан бораётганлигини исбот қилмоқда.

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина ҳарбий режими белгилаган қаттиқ цензурага қарамай, маҳаллий газеталар коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада ўтаётган халқаро Кенгаши тўғрисида хабарлар эълон қилмоқдалар.

Аргентина коммунистлари Кенгашда КПСС делегацияси раҳбари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев айтган қоидаларни тамомила ва бутунлигича маъқуллаб, Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Фернэндо Надра Аргентина коммунистларининг фикрини ифодалаб ТАСС муҳбири билан суҳбатда бундай деди:

КПСС делегациясининг бошлиғи революцион кураш ва инсоният тараққиётининг ҳозирги аҳволи ва истиқболи учун энг муҳим бўлган икки масалани ҳал қилишни талаб этиб чиқди. Биринчи масала тинчлик ва тинч тотув яшаш сиёсатини изчиллик билан олиб боришдир. СССР ҳар қандай тўсқинликларга қарамай кейинги вақтларда жуда оғир шароитда ҳаракат қилиб, шу сиёсатни ўтказиб келмоқда. Иккинчи масала демократия, миллий мустақиллик, халқлар озодлиги ва социализм учун курашда муваффақиятларнинг гарови сифатида социалистик лагерь ва халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги ҳамда жипслигини тинмай мустаҳкамлаш зарурлиги масаласидир.

Биз Аргентина коммунистлари Л. И. Брежнев нутқини зўр қатъият билан қўллаб-қувватлаймиз ва Мао ҳамда унинг группаси қилаётган ирвогарлик ҳаракатларини кескин қоралаймиз. (ТАСС).

Япониянинг демократик жамоатчилиги АҚШнинг япон ороли Окинавадан Узоқ Шарқда агрессия мақсадларида фойдаланишига қарши курашни авж олдирмоқда. Суратда: Токионинг марказий кўчаси Гинзанинг Америкага қарши намойиш ўтаётган пайтидаги кўриниши. Бу намойишга пойтахтнинг ўн минглаб аҳолиси қатнашди.

КИОДО — ТАСС фотоси.

Бирма, Яқинда Бирманинг кўҳна шаҳри Сагаинг ёнғин туфайли бутунлай вайрон бўлганди. Бошига бахтсизлик тушган шаҳар аҳлига Совет Қизил Крести озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечак юборди. Суратда: СССРнинг Бирмадаги элчиси Н. И. Смирнов дори-дармонларни Бирма Қизил Крест Жамияти секретари подполковник Хла Мога топшириқда.

Н. Новиков фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

АДОЛЬФ ЯСОВУЛЛАРИ

Вахшийлашган норгул йигитлар қуролсиз йигит-қизларни дўпослашипти. Олдинда — қўлида тўқмоқ ушлаган, гитлериусча кўнгиз мўйлов қўйган барзанги йигит. Тўқмоқ кимнингдир бошига зарб билан тушяпти. Ўтиинчилар рўй бераётган воқеага даҳшат билан қараб турибди. Тартиб посбонлари эса парвойи фалак...

ГФР да чиқадиган рангли «Квик» журналининг кейинги сонларидан бирида шу сурат босилган. Репортер сурат остига бундай изоҳ ёзган: «НДП шоввозлари намойишчиларга қандай муомала қилишни ўргатишяпти». Журнал саҳифаларида босилган бутун мақола эса «НДП тавсияси — Германияда калтаклашлар» деб номланган.

Нацистларнинг шноридаги «тартибот» сўзи ҳам бекиз айтилмаган. Бу сўз янги нацистлар ва гитлерчилар ўртасидаги яқинликдан далолат беради. 1921 йилда Адольф I ташкил этган «Ясовуллар отряди» (АС)нинг шнори ҳам шундай эди. Гитлерчилар Германияда «тартибот» ўрнатиш учун миллионлаб кишиларни йўқ қилганлигини концлагерларда чиритганлигини жаҳон яхши биларди. Фашистлар асоратидаги Европа мамлакатларида қандай «тартибот» ўрнатилганлиги ҳам маълум.

Жаноб Тадден Гитлерга тақлид қилмоқда. Янги фюрернинг шахсий буйруғи билан НДП да «Тартибот хизмати» (Ординунгсдинст) ташкил этилди. Дастлаб бу группа Адольф II нинг «муқаддас шахсини» мухофаза қилувчи бир неча содиқ йигитлардан иборат бўлса, ҳозир уларнинг сафи анча кенгайган. «Чиниққан йигитларим етарли, — дейди фон Тадден ошкора, — улар партиямизга салгина ёмон кўз билан қарайдиган, плакат ва алвон кўтариб кўчага чиқадиган одамларнинг таъзирини бериб юриш. Улар ҳозирча қамоқда эмас-да, шунинг учун ўзимиз жазолаб турамиз».

Ғарбий Германия матбуотининг ёзишича, ҳозир НДП нинг «Тартибот хизмати»да 500 одам бор. Бирорта йигит уларнинг жанжалисиз ўтмайди. Фон Тадден ясовулларининг қўли-қўлига тегмайди. Ульмадаги тўполонда фоторепортер Эвальд Клейни ҳам шу ясовуллар ўлдиришган. Клей бир неча марта фош этувчи суратлар олмоқчи бўлган эди. Шуниси қизиққи, фон Тадден мунофиқлиқда шайтонга фириб бериб, Клейнинг бевасига НДП раҳбарлиги номидан «чуқур ҳамдардлик» изҳор қилиб, унга ёрдам таклиф этиб, телеграмма юборди.

Клейдан кейнги қурбон студент — социалистлар союзининг раҳбари Руди Дучке бўлди. Уни Гитлернинг «Майн Кампф»ини завқ билан ўқийдиган, Таддениинг соясига салом берадиган Иозеф Бахман оғир ярадор қилди. Бошқа бегуноҳ қурбонлар ҳам кўп. Янги нацистларнинг Штутгартда ўтган сўнгги съезди вақтида намойишчилар «Бир Адольф ҳам етарли!» деб шиор кўтариб чиқдилар.

Янги нацистларнинг ясовуллари қаердан чиқяпти? Бундан бир неча йил илгари Адольф фон Тадден ўз партиясининг Бад-Годосбергдаги йигинида ошкора «Бизга ёшларимиз керак» деди. Бунинг маъноси нима? Яқинда Ғарбий Германия матбуот хизмати таъкидлагандай: «НДП олий ўқув юртлари ва университетларнинг ташкилотлари билан алоқаларини кучайтирмоқда». НДПнинг дастлабки студентлар ташкилоти машҳур университет шаҳарчаси Гейдельбергда ташкил топди. Кейинчалик Майндаги — Франкфуртда, Тюбингенда, Фрейбургда шундай ташкилотлар тузилди. Бонида ҳам шундай группа бор. Студентлар журнали «Акут»нинг ёзишича, бу группани ҳукумат маблағ билан таъминлаб турибди. ГФРдаги барча олий ўқув юртларида тузилган НДП қуйи ячейкалари «Национал—демократишер хох — шдельбунд» ташкилотига бирлашган. Бу ташкилот бошқа вазифалар билан бирга «ясовуллар» танлаш билан ҳам шуғулланади.

Дарвоқе, қуйи ячейкаларга кирувчи барча ёшларнинг ота-оналари фон Тадден партиясининг садоқатли аъзоларидир. Бу ячейкаларнинг мажлисларида доимо «Қизил хавфга қарши қандай курашиш керак», «Ўз эркинг душманини йўқот» каби мавзуларда суҳбатлашилади. НДПнинг «Штандорт Мюнхен» бўлими ясовуллари «Ёш литературчилар» ташкилотининг севимли қўшиғи «Хорст Вессел»ни оғизларидан туширмайди.

Жаноб Тадден мана шу ёшларга таяниб, мамлакатда «тартиб» ўрнатмоқчи. Ясовулларнинг тўқмоқлари шай. Бони ҳунмандлари эса бу ўзбошимчаликка панжа орасидан қарамоқда...

А. ГУРКОВ.
(АПН).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 28. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337263. Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337604. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347 Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация—334524, Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон —43—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—68, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 137. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Р. 14363.